

A 2010-es komplex versenykultúra felmérés eredményei

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

VERSENYKULTÚRA KÖZPONT

Készült a **GVH VKK** részére
Készítette: MASMI Hungary
Dátum: 2011. február 22.

- A Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja megbízásából a MASMI Hungary Piackutató Intézet felmérést végzett **a GVH és a versenyszabályok ismertségéről, megítéléséről** a lakosság, valamint a versenyhivatali munka szempontjából kiemelt csoportok (vállalkozások, jogászok, közigazgatási szakemberek, gazdasági újságírók) körében.
- Az adatfelvétel telefonos megkérdezéssel történt **2010 szeptemberében**. A lakossági megkérdezésben valós reprezentatív mintát alakítottunk ki, ún. rétegzett véletlen kiválasztási módszerrel. A többi célcsoportban aránytalanul rétegzett mintavételt alkalmaztunk.

Célcsoport	Lakosság	Jogászok	Vállalkozások vezetői	Közigazgatási szakemberek	Gazdasági újságírók
Kérdőív hossza	10 perc	15 perc	15 perc	10 perc	15 perc
Mintanagyság	1000 fő	300 fő	300 fő	200 fő	150 fő

- A korábbi időszakok felméréséhez képest a jelenlegi kutatás egy nagyrészt átalakított és néhány kérdéssel kibővített kérdőív segítségével készült, így **az eredmények sok esetben nem, vagy csak korlátozottan hasonlíthatók össze az előző kutatások eredményeivel**.
- Az egyes célcsoportokra vonatkozó részletes eredményeket az elemző tanulmányok tartalmazzák.

A kutatási eredmények részletes bemutatása

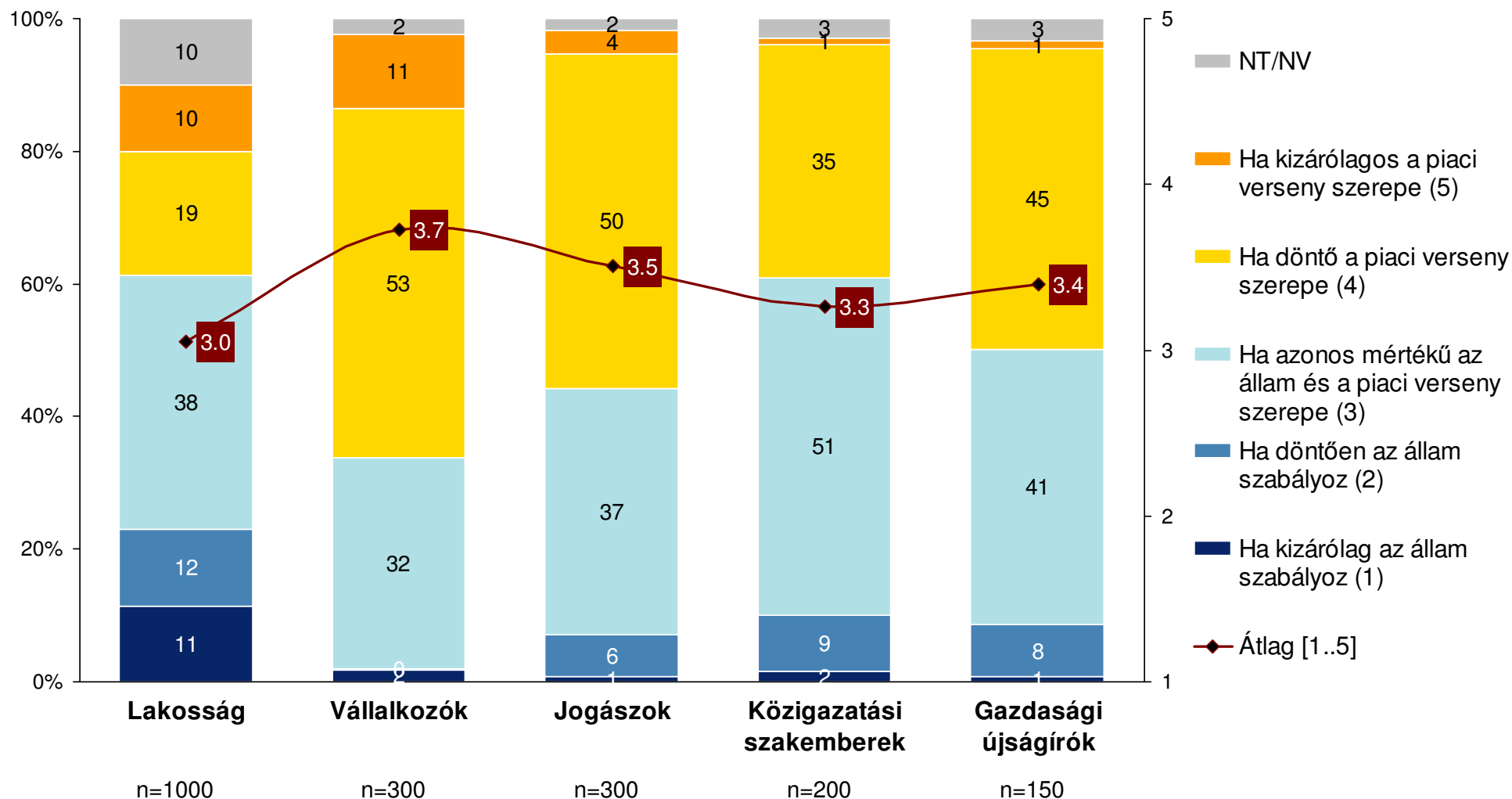
- I. Versenyattitűd és fogyasztói tudatosság
- II. A versenyszabályozással kapcsolatos ismeretek
- III. A GVH ismertsége, megítélése
- IV. Az EU tagság hatása a versenyszabályozásra
- V. Célcsoport specifikus témakörök

I. Versenyattitűd és piactudatosság

- Piaci verseny vs. állami szabályozás – „elméleti versenyattitűd”
- A gazdasági verseny erőssége
- Gyakorlati piactudatosság
- Gyakorlati piactudatosság és elméleti versenyattitűd

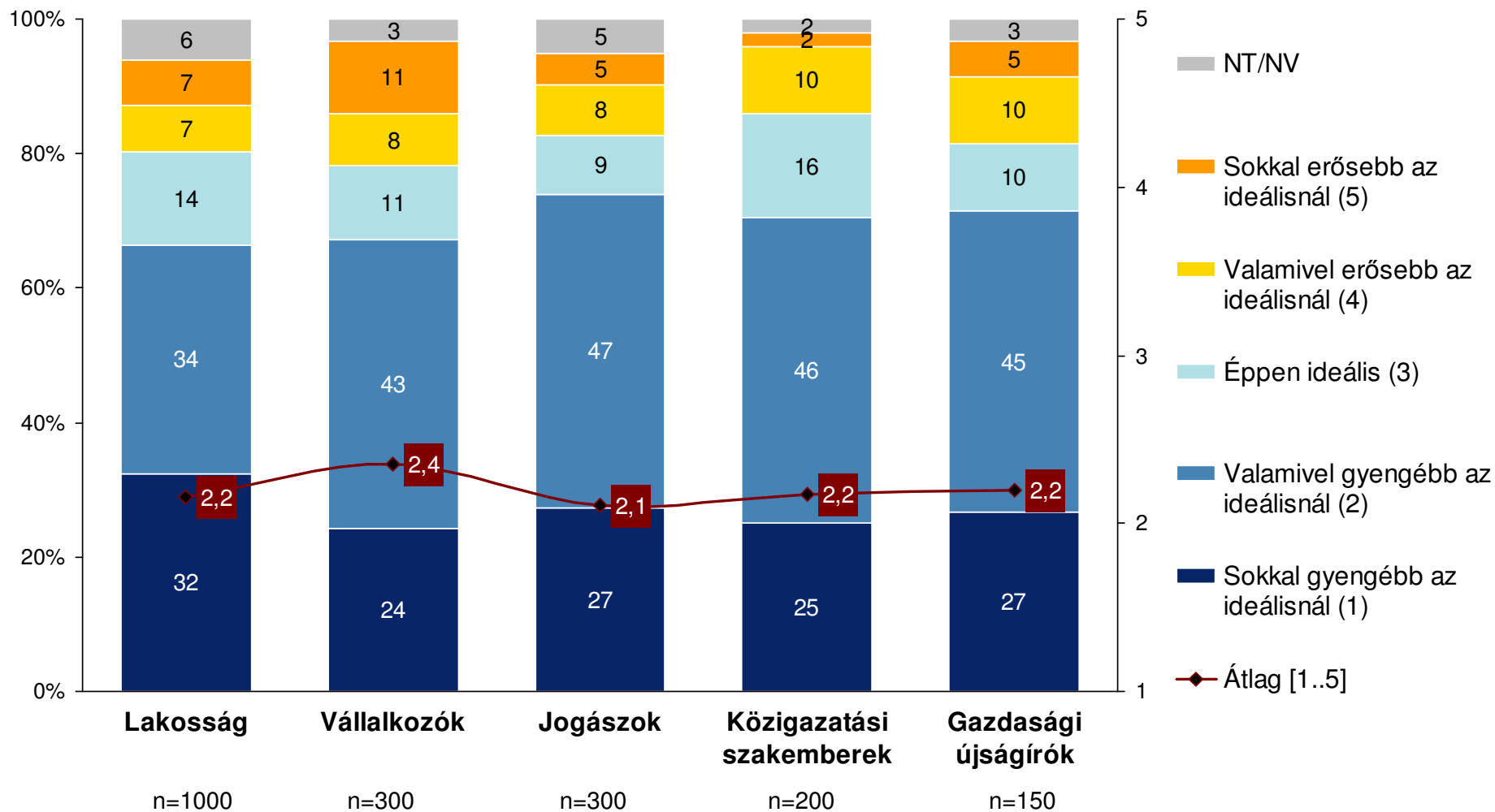
Piaci verseny vs. állami szabályozás – „elméleti versenyattitűd”

Vannak, akik úgy vélik, hogy az állam feladata szabályozni az árakat, béreket, általában a gazdasági folyamatokat. Mások szerint jobb az, ha a kereskedők, termelők versenyeznek egymással, azaz a piaci verseny dominál. Ön szerint melyik a kívánatos változat a következők közül?

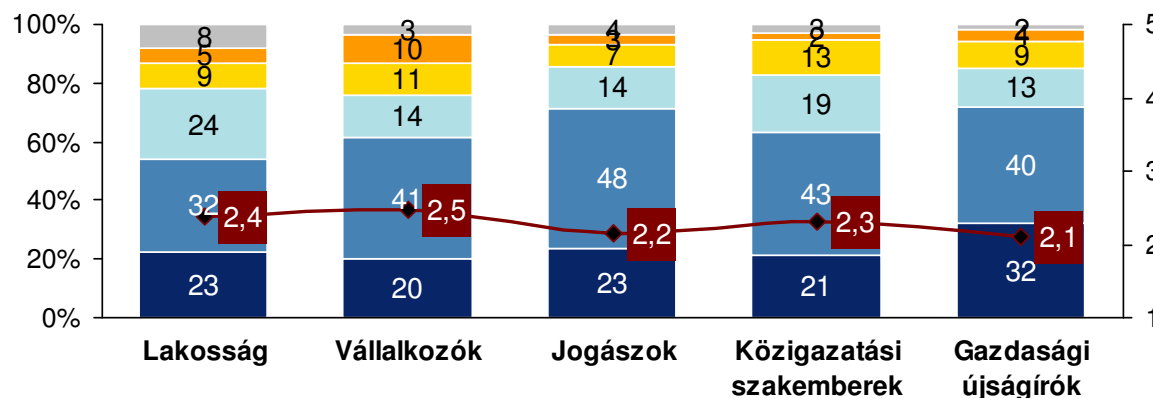
A gazdasági verseny erőssége I.

Vásárlóként Ön személy szerint hogy érzi, milyen mértékű a gazdasági verseny a mai Magyarországon az ideálishoz képest ...?

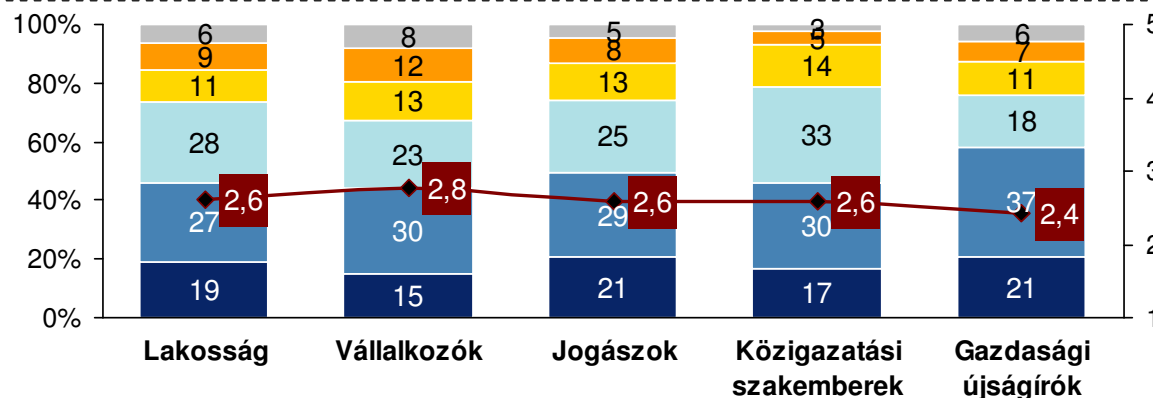

A gazdasági verseny erőssége II.

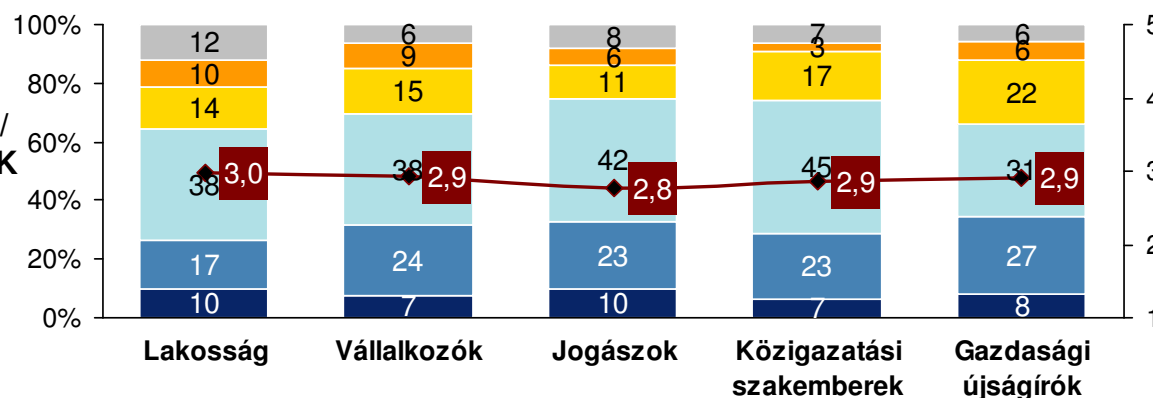
A KÜLÖNFÉLE SZOLGÁLTATÁSOK TERÉN

AZ ÉLELMISZEREK TEKINTÉBEN

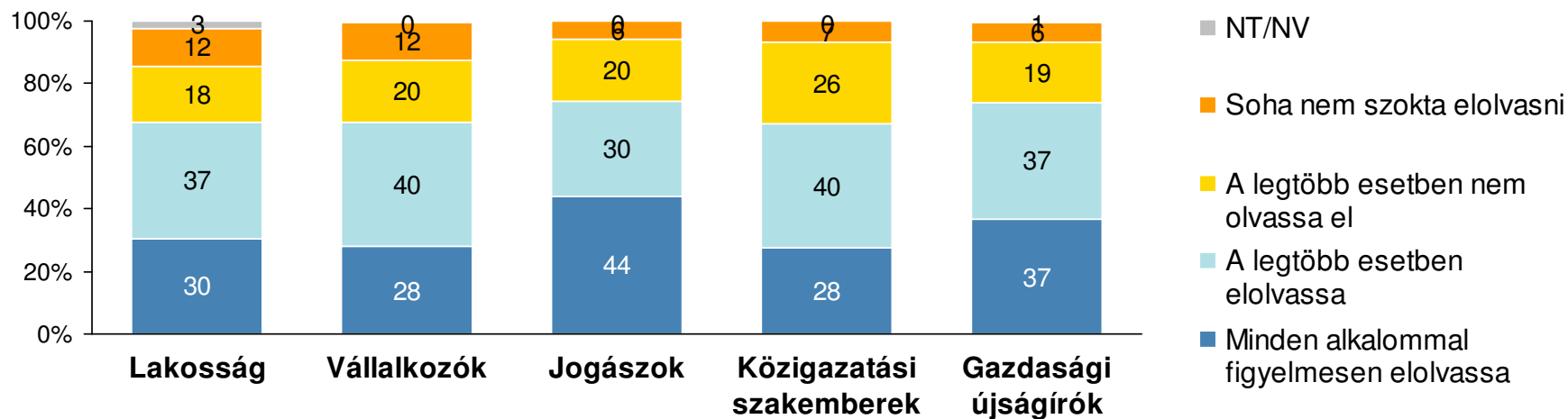
A MŰSZAKI CIKKEK / HÁZTARTÁSI CIKKEK TEKINTÉBEN

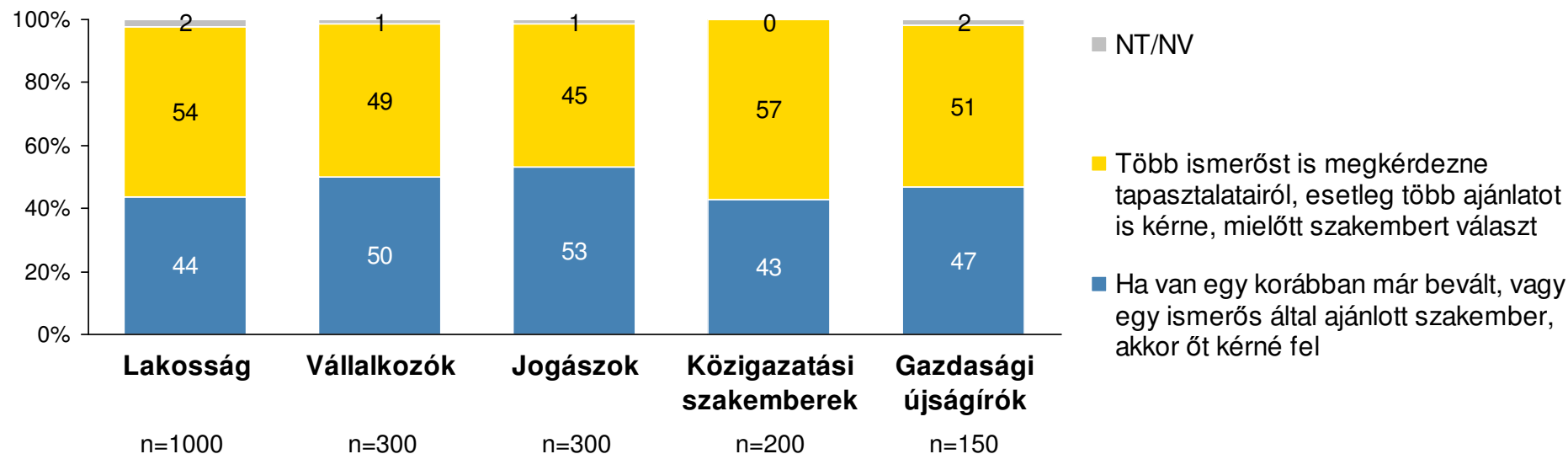
- NT/NV
- Sokkal erősebb az ideálisnál (5)
- Valamivel erősebb az ideálisnál (4)
- Éppen ideális (3)
- Valamivel gyengébb az ideálisnál (2)
- Sokkal gyengébb az ideálisnál (1)
- ◆ Átlag [1..5]

Gyakorlati piactudatosság

El szokta Ön olvasni az „apró betűs” részeket is, amikor magánszemélyként pénzügyi-, közüzemi-, vagy mobil-szolgáltatóval szerződést köt?

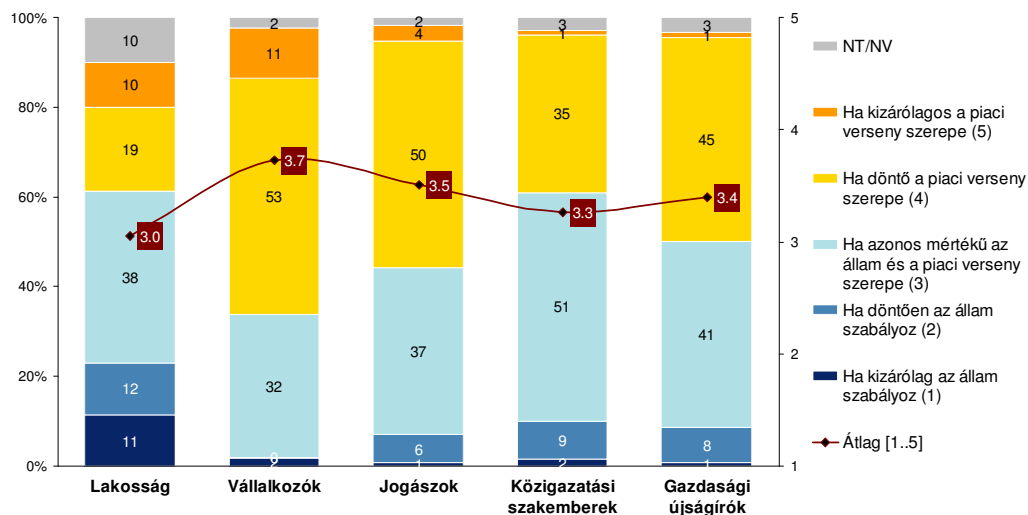
Tegyük fel, hogy fel szeretné újítani az otthonát és ehhez szakemberre van szüksége. Melyik állítás jellemző Önre inkább?

Gyakorlati piactudatosság és elméleti versenyattitűd

Piaci verseny vs. állami szabályozás – „elméleti versenyattitűd”

Vannak, akik úgy vélik, hogy az állam feladata szabályozni az árakat, béreket, általában a gazdasági folyamatokat. Mások szerint jobb az, ha a kereskedők, termelők versenyeznek egymással, azaz a piaci verseny dominál. Ön szerint melyik a kívánatos változat a következők közül?

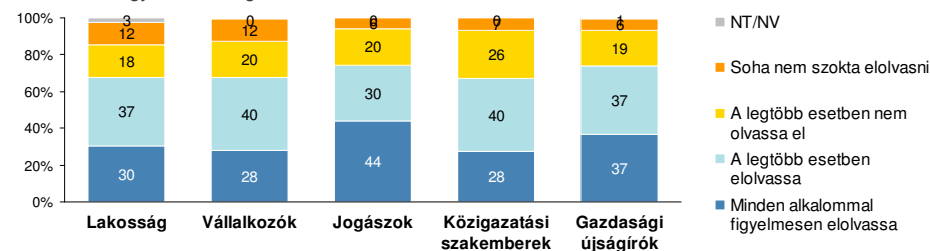

„Versenypárti”:

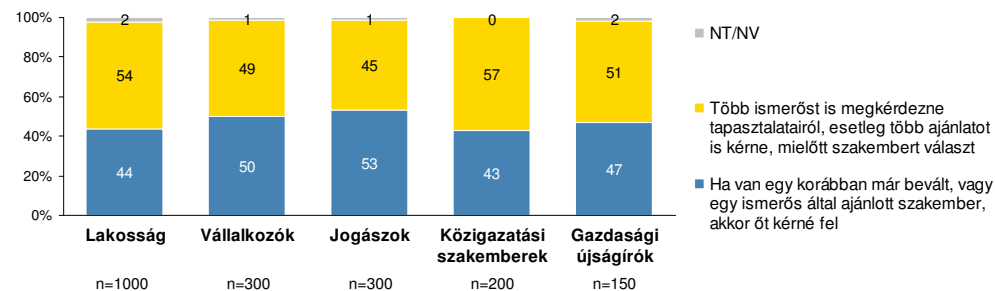
{kívánatosnak tartja a piaci verseny dominanciáját, azaz azt, hogy kizárólagos vagy döntő legyen a piaci verseny szerepe a gazdasági folyamatokban}

Gyakorlati piactudatosság

El szokta Ön olvasni az „apró betűs” részeket is, amikor magánszemélyként pénzügyi-, közüzemi-, vagy mobil-szolgáltatóval szerződést köt?

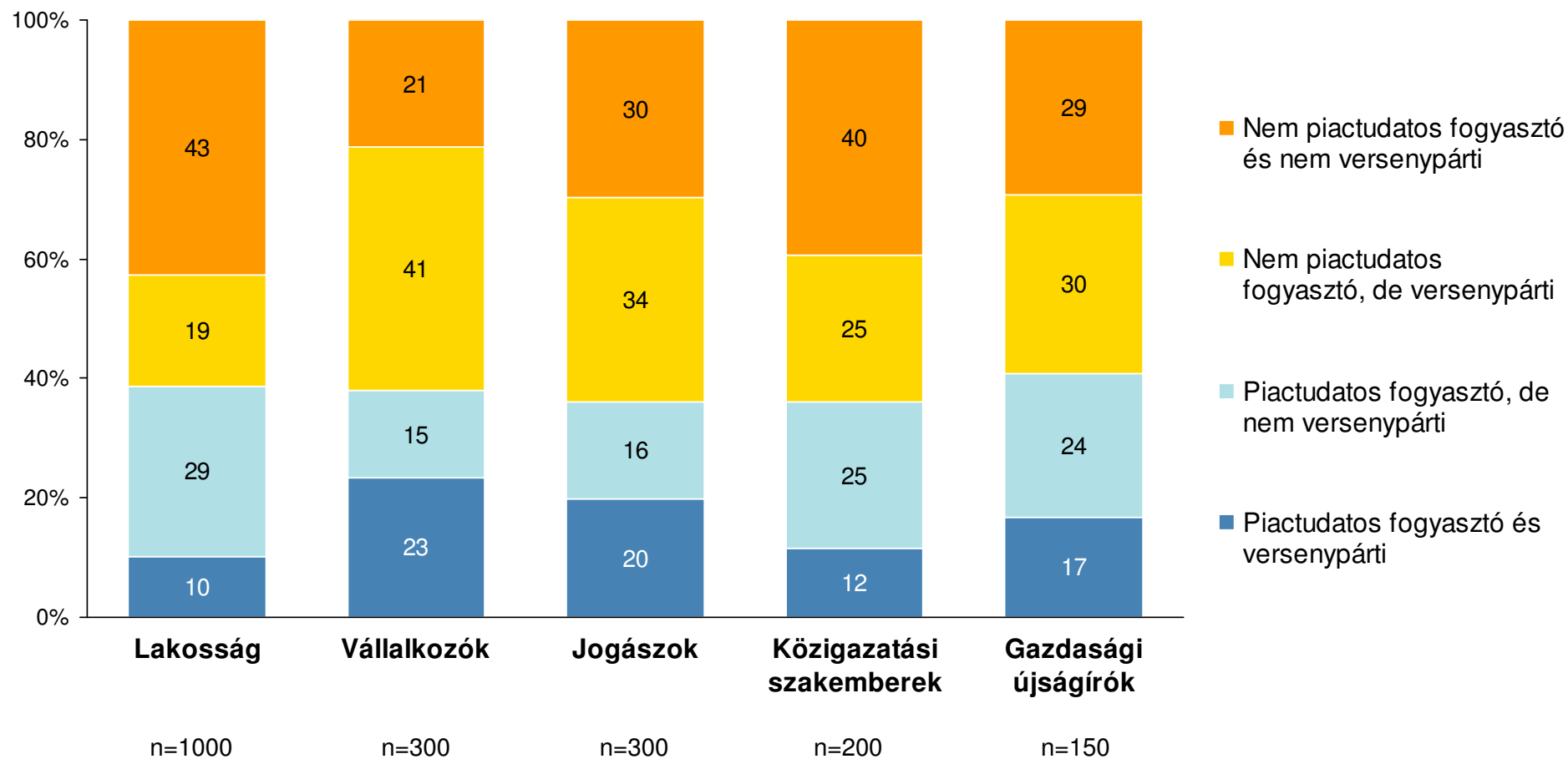
Tegyük fel, hogy fel szeretné újítani az otthonát és ehhez szakemberre van szüksége. Melyik állítás jellemző Önre inkább?

„Piactudatos fogyasztók”:

{akik a legtöbb esetben, vagy minden alkalommal elolvassák az „apró betűs” részeket és a szakemberválasztásnál is alternatívákban gondolkoznak (vagyis a gyakorlatban is élnek a piactudatosság lehetőségeivel)}

Gyakorlati piactudatosság és elméleti versenyattitűd

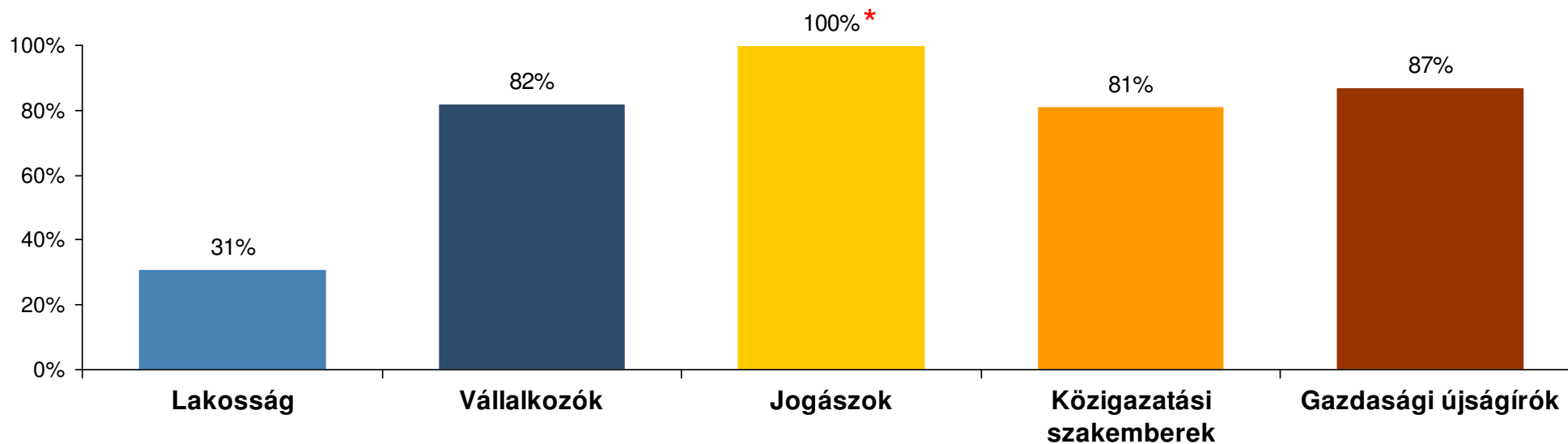
- **„Piactudatos fogyasztók”**: akik a legtöbb esetben, vagy minden alkalommal elolvassák az „apró betűs” részeket és a szakemberválasztásnál is alternatívákban gondolkoznak (vagyis a gyakorlatban is élnek a piacgazdaság lehetőségeivel).
- **„Versenypárti”**: kívánatosnak tartja a piaci verseny dominanciáját, azaz azt, hogy kizárólagos vagy döntő legyen a piaci verseny szerepe a gazdasági folyamatokban.

II. A versenyszabályozással kapcsolatos ismeretek

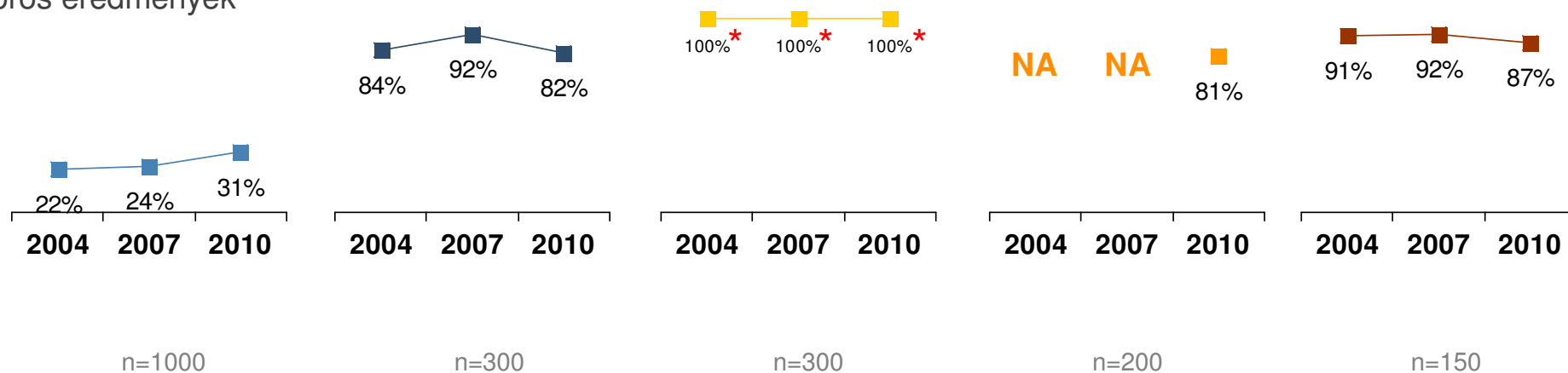
- A Versenytörvény ismertsége
- A Versenytörvény céljainak ismerete
- A Versenytörvény „hatóköre”
- A Versenytörvény tartalma
- Jogkövetkezmények
- A jelenlegi versenyszabályozás megítélése
- A Versenytörvény / versenyszabályozás ismeretének szintje

A Versenytörvény ismertsége

Hallott már Ön a Versenytörvényről? (Az „igen” válaszok aránya)

Idősoros eredmények

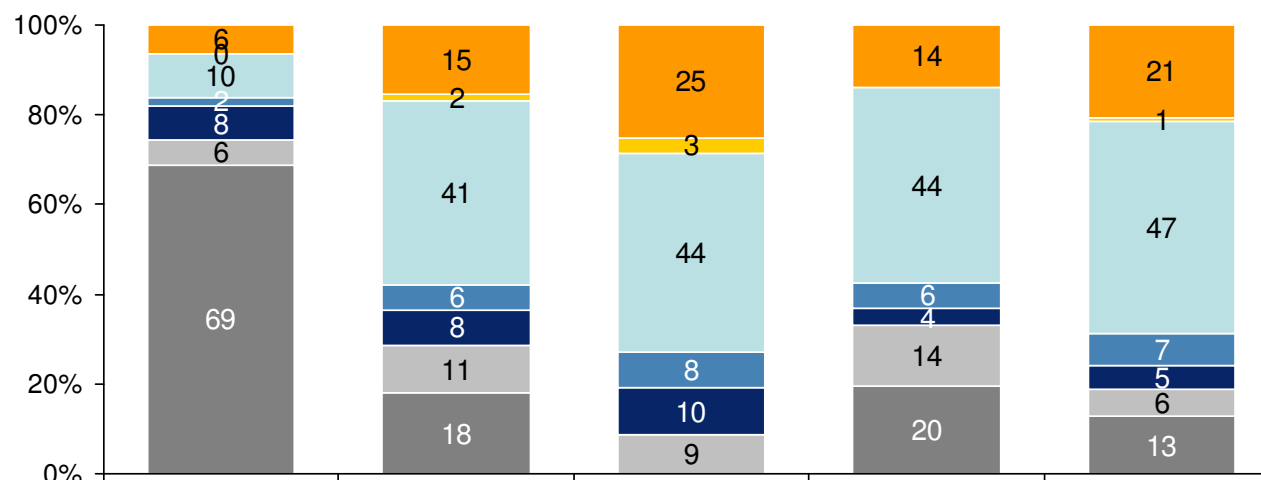
* A jogászok körében a kutatás szűrőfeltétele volt az, hogy ismerniük kell a Versenytörvényt

NA A korábbi felmérésekben nem szerepelt ez a célcsoport

A Versenytörvény céljainak ismerete I.

Tudomása szerint mi a célja a Versenytörvénynek? (NYITOTT KÉRDÉS) – A válaszok helyessége alapján képzett kategóriák.

- jó választ adott
- inkább jó választ adott
- kétértelmű választ adott
- inkább rossz választ adott
- rossz választ adott
- nem tudott érdemi választ adni
- nem hallott a VT-ről

Az egyértelműen helyes válaszok százalékos részaránya

Cél	Lakosság	Vállalkozók	Jogászok	Közigazgatási szakemberek	Gazdasági újságírók
Tisztességtelen piaci magatartás megakadályozása	2%	7%	14%	4%	5%
A verseny elősegítése, fenntartása	2%	3%	5%	4%	11%
Kartellek, egyeztetések megakadályozása	1%	6%	3%	4%	7%
A fogyasztók védelme, jó legyen a fogyasztóknak	1%	2%	7%	5%	4%
Uniós jogszabályok, normák érvényesítése	0%	0%	5%	1%	0%
Visszaélések megakadályozása	1%	0%	1%	1%	2%
Jobb termékek, jobb minőség, nagyobb választék	1%	0%	0%	1%	2%
Győzzön a jobb	1%	1%	0%	0%	0%

n=1000

n=300

n=300

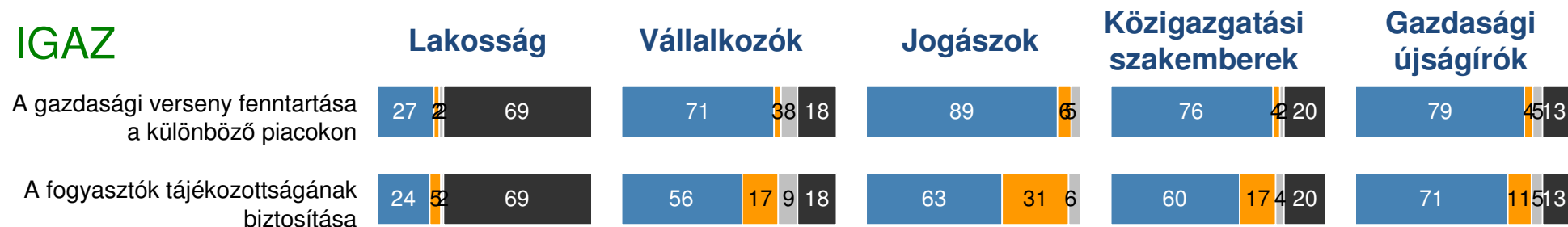
n=200

n=150

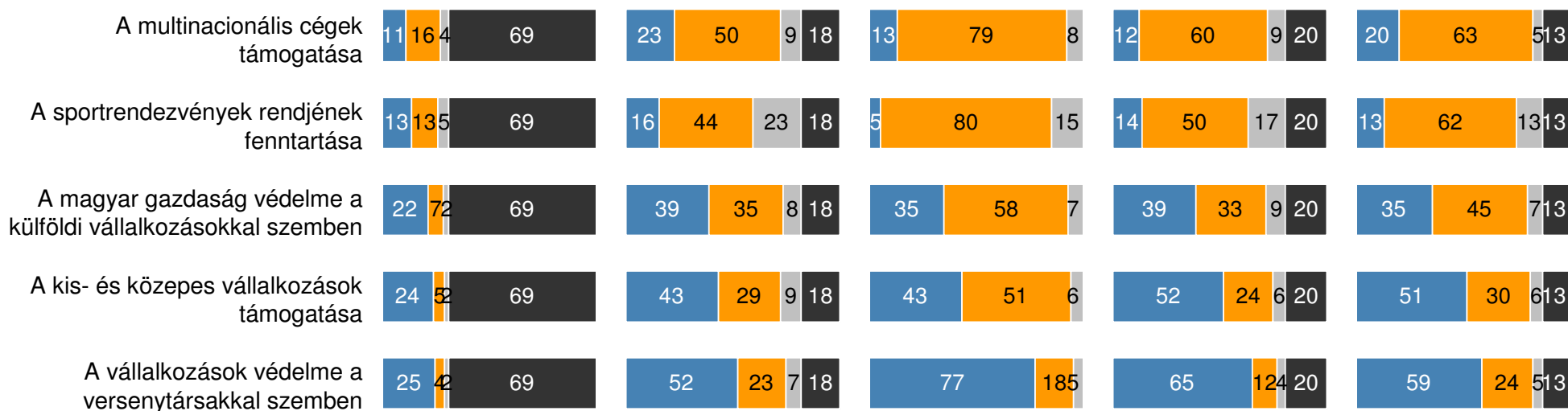
A Versenytörvény céljainak ismerete II.

Ön szerint célja-e a Versenytörvénynek ...?

IGAZ

HAMIS

■ Igen ■ Nem ■ NT/NV ■ Nem hallott a Versenytörvényről

A KIZÁRÓLAG JÓ VÁLASZT ADÓK ARÁNYA:

0%

2%

4%

3%

7%

Bázis: teljes minta

n=1000

n=300

n=300

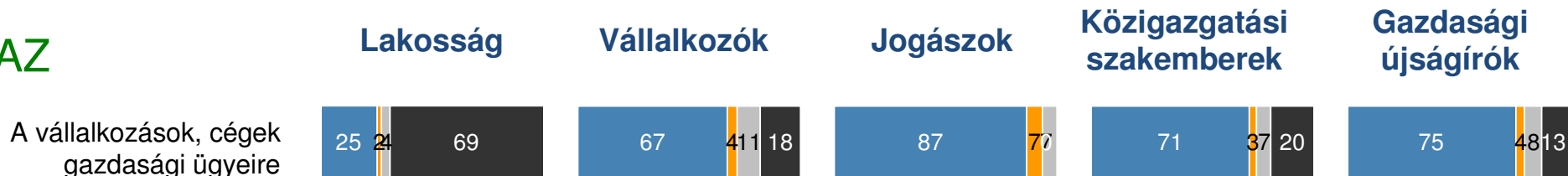
n=200

n=150

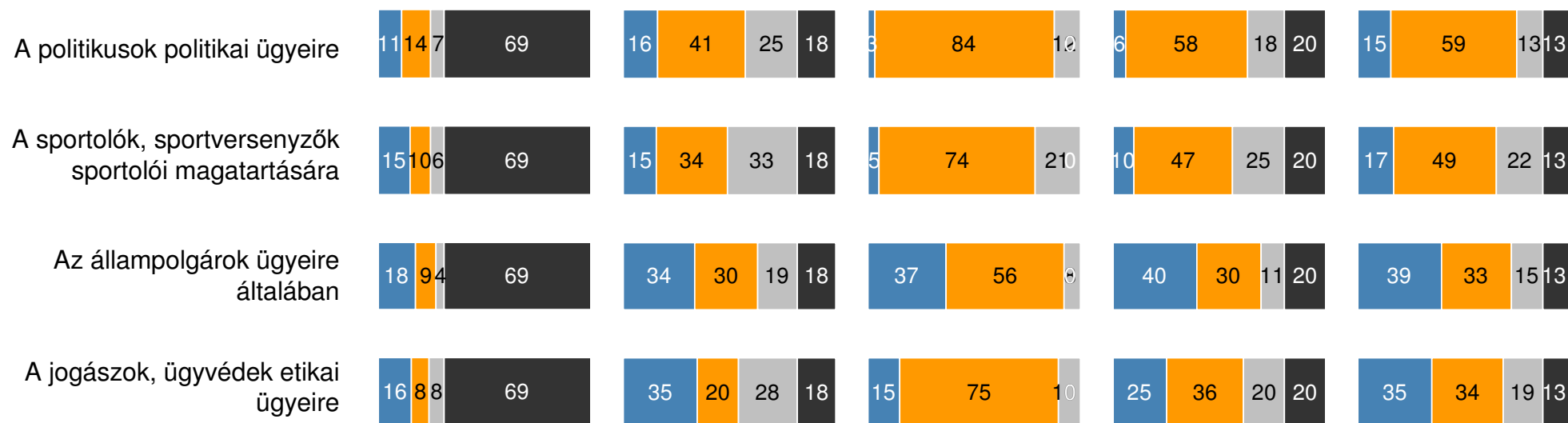
A Versenytörvény „hatóköre”

Ön szerint tartalmaz-e előírásokat a Versenytörvény ...?

IGAZ

HAMIS

■ Igen ■ Nem ■ NT/NV ■ Nem hallott a Versenytörvényről

A KIZÁRÓLAG JÓ VÁLASZT ADÓK ARÁNYA:

2%

9%

33%

15%

14%

n=1000

n=300

n=300

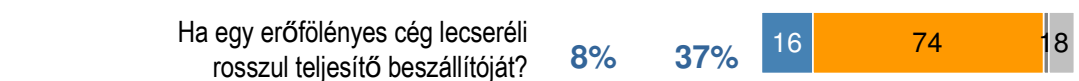
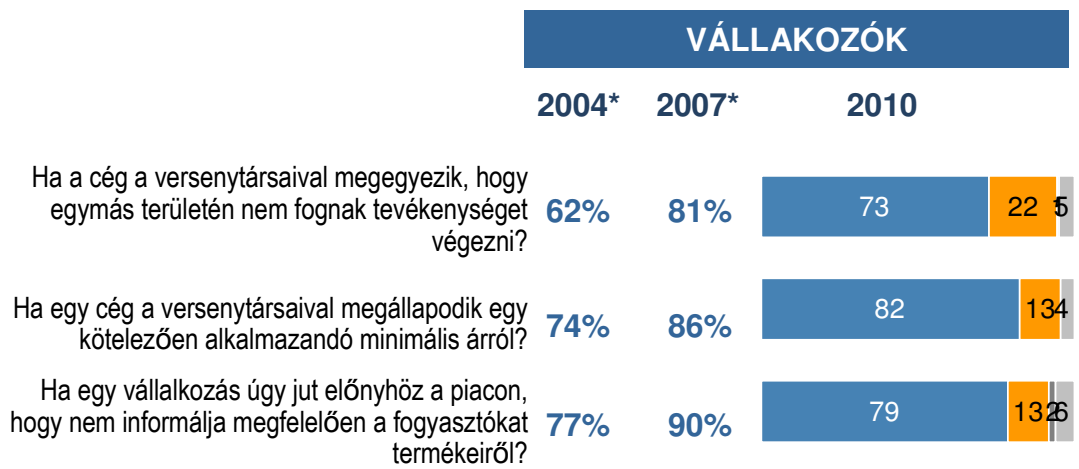
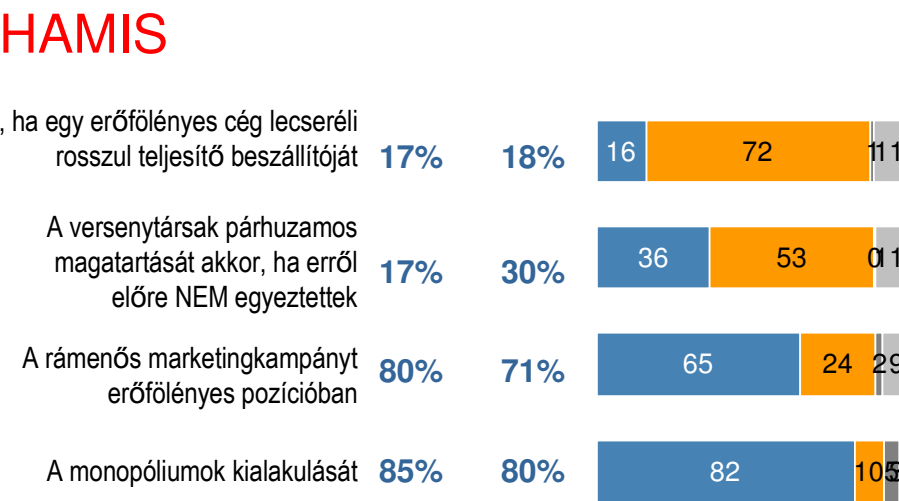
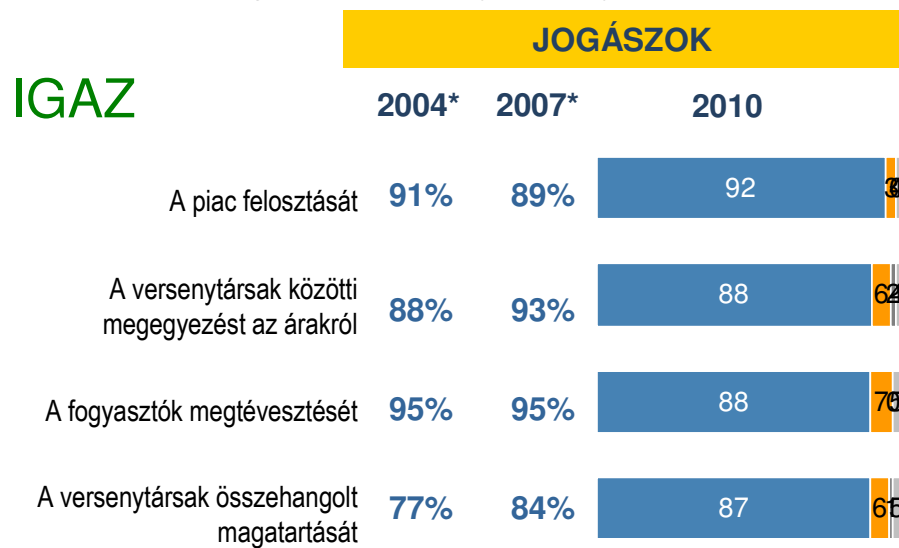
n=200

n=150

Bázis: teljes minta

A Versenytörvény tartalma

Ön szerint, tiltja-e a Versenytörvény ...?

* Az igen válaszok aránya

■ Igen ■ Nem ■ Egyéb válasz ■ NT/NV

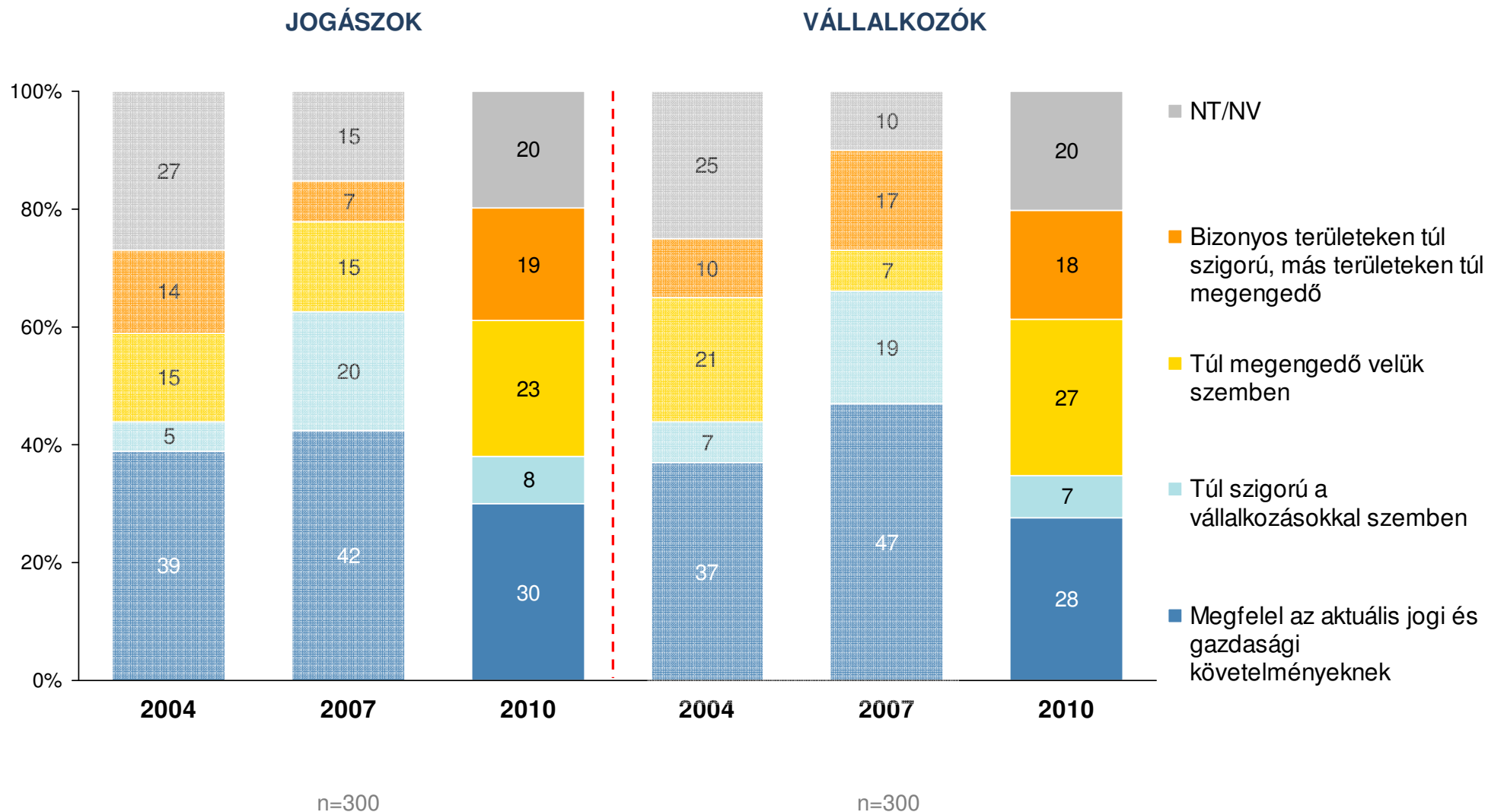
Jogkövetkezmények

Ön szerint milyen jogkövetkezményekkel járhat, ha egy vállalkozás nem tartja be a Versenytörvény rendelkezéseit?
(SPONTÁN válaszok)

	VÁLLALKOZÓK			JOGÁSZOK
	2004	2007	2010	2010
IGAZ				
Pénzbírság	56%	83%	83	92
Az adott magatartástól való eltiltás	8%	8%	46	35
A vezetők szabadságvesztése	-	-	13	2
Közbeszerzésből, tenderből kizárás	-	-	3	2
Feljelentés, eljárás, jogi következmény	-	-	2	7
HAMIS				
A GVH ajánlásokat tehet (javaslat a visszásság megszüntetésére)	15%	3%	33	8
A vállalkozás felszámolása	2%	-	16	11
Semmilyen következménnyel nem járhat	3%	-	3	0
Figyelmeztetés	-	-	1	2
EGYÉB VÁLASZOK				
Valamilyen büntetés	-	-	1	2
Sajtómegjelenés, nyilvánosság	-	-	1	0
Egyéb	-	-	3	3
NT/NV	10%	5%	5	4
			n=300	n=300

A jelenlegi versenyszabályozás megítélése

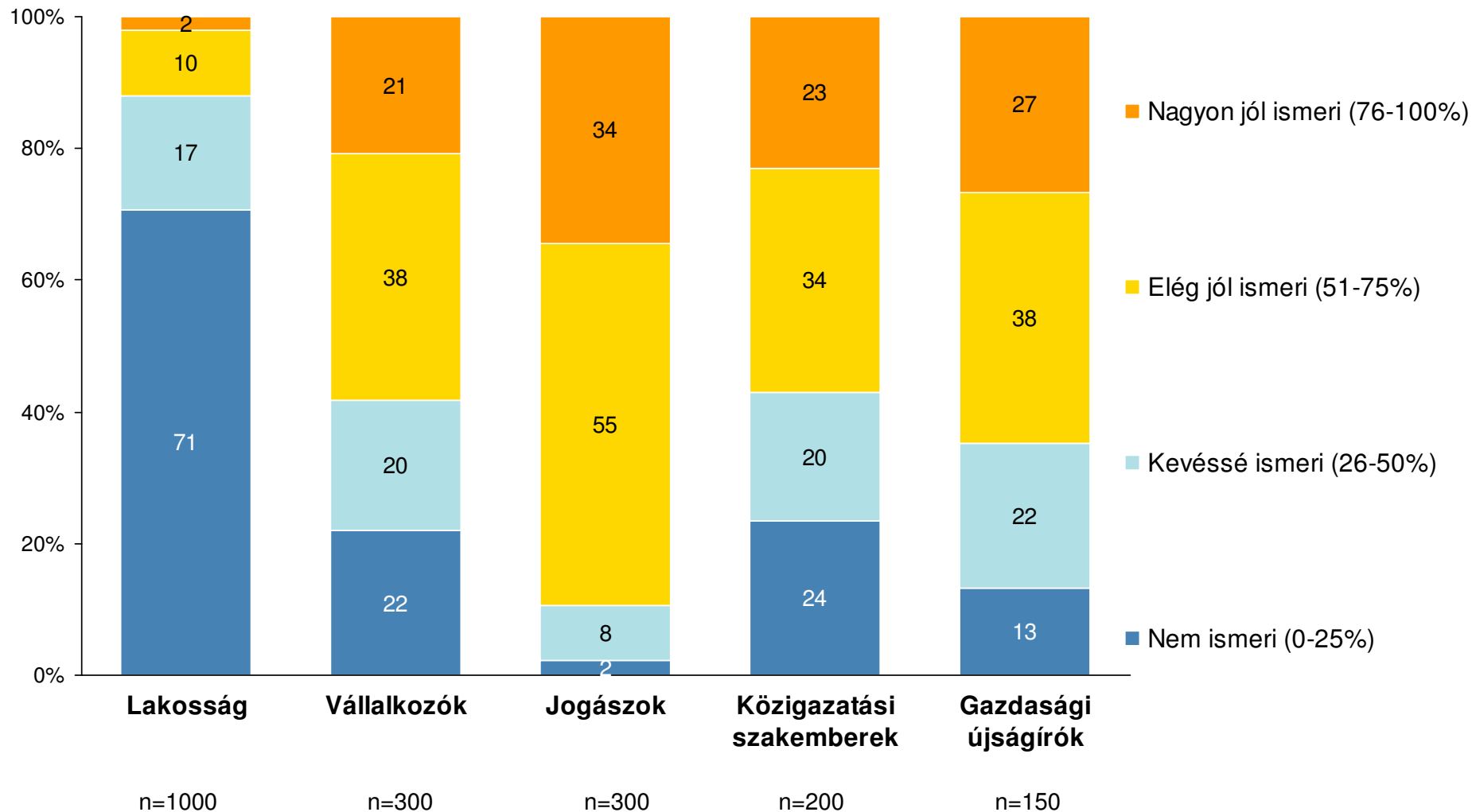
Véleménye szerint a jelenlegi versenyszabályozás ...?

A Versenytörvény / versenyszabályozás ismeretének szintje **MASMI**

Fresh thinking. Clear advice.

3 kérdésből: Mire vonatkoznak a VT előírásai? Mi a célja a VT-nek? Milyen tevékenységeket tilt a VT/milyen ügyekben járhat el a GVH?* – képzett mutató a helyes válaszok százalékos aránya alapján.

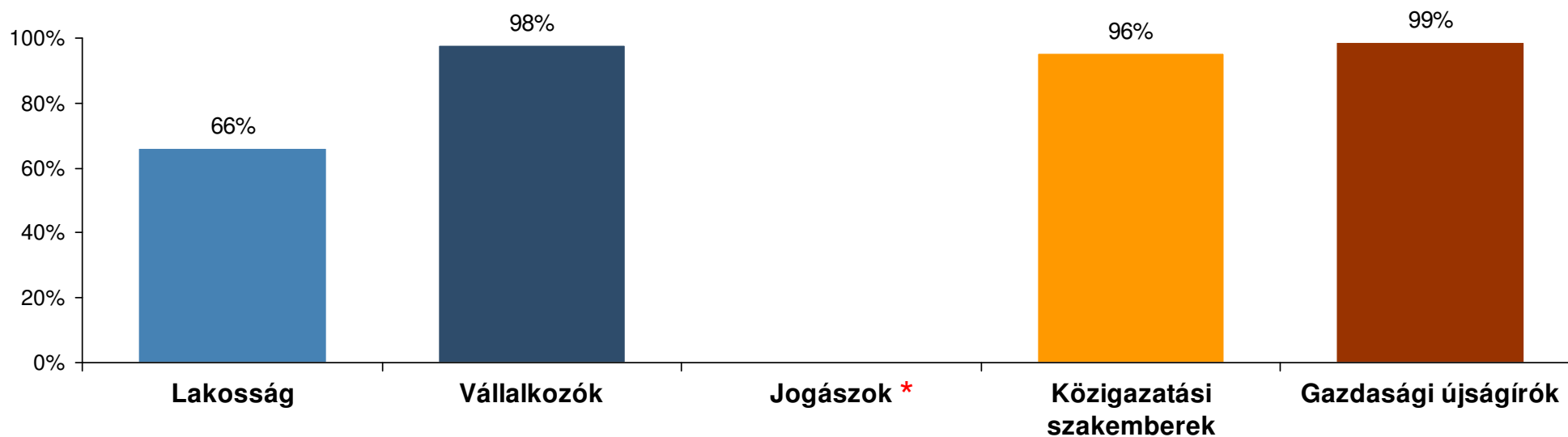
* A jogászoknak és a vállalkozóknak az első, a többi célcsoportnak a második kérdést tettük fel.

III. A GVH ismertsége, megítélése

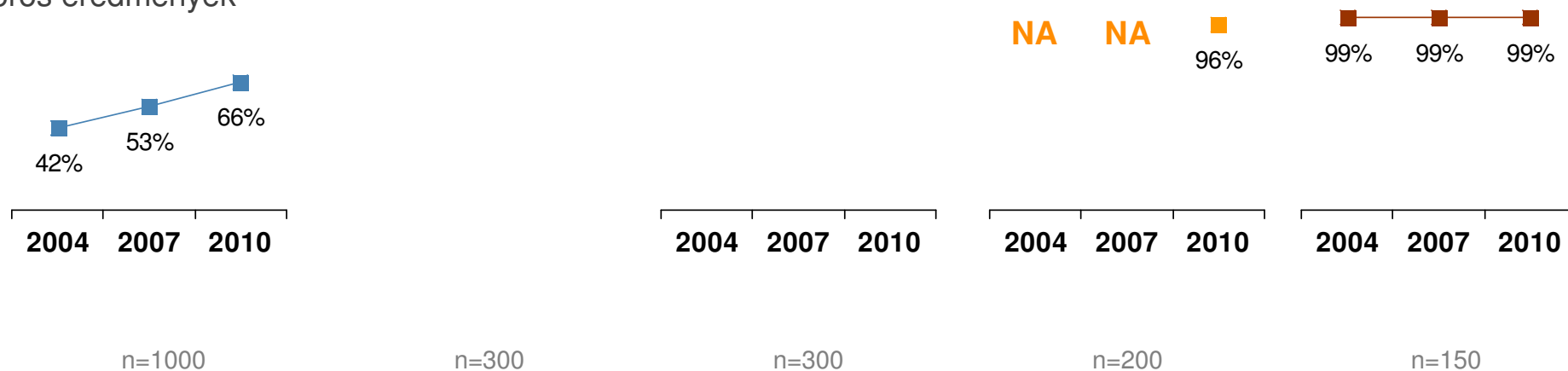
- A GVH ismertsége
- Tájékoztatottság a GVH-val kapcsolatban
- A GVH ügyeinek ismertsége
- Kapcsolatfelvétel a GVH-val panasz, észrevétel esetén
- A GVH „hatásköre”
- A GVH vizsgálóinak jogosultságai
- A GVH munkájának megítélése
- A GVH imázs térképe

A GVH ismertsége

Hallott már Ön a Gazdasági Versenyhivatalról? (Az „igen” válaszok aránya)

Idősoros eredmények

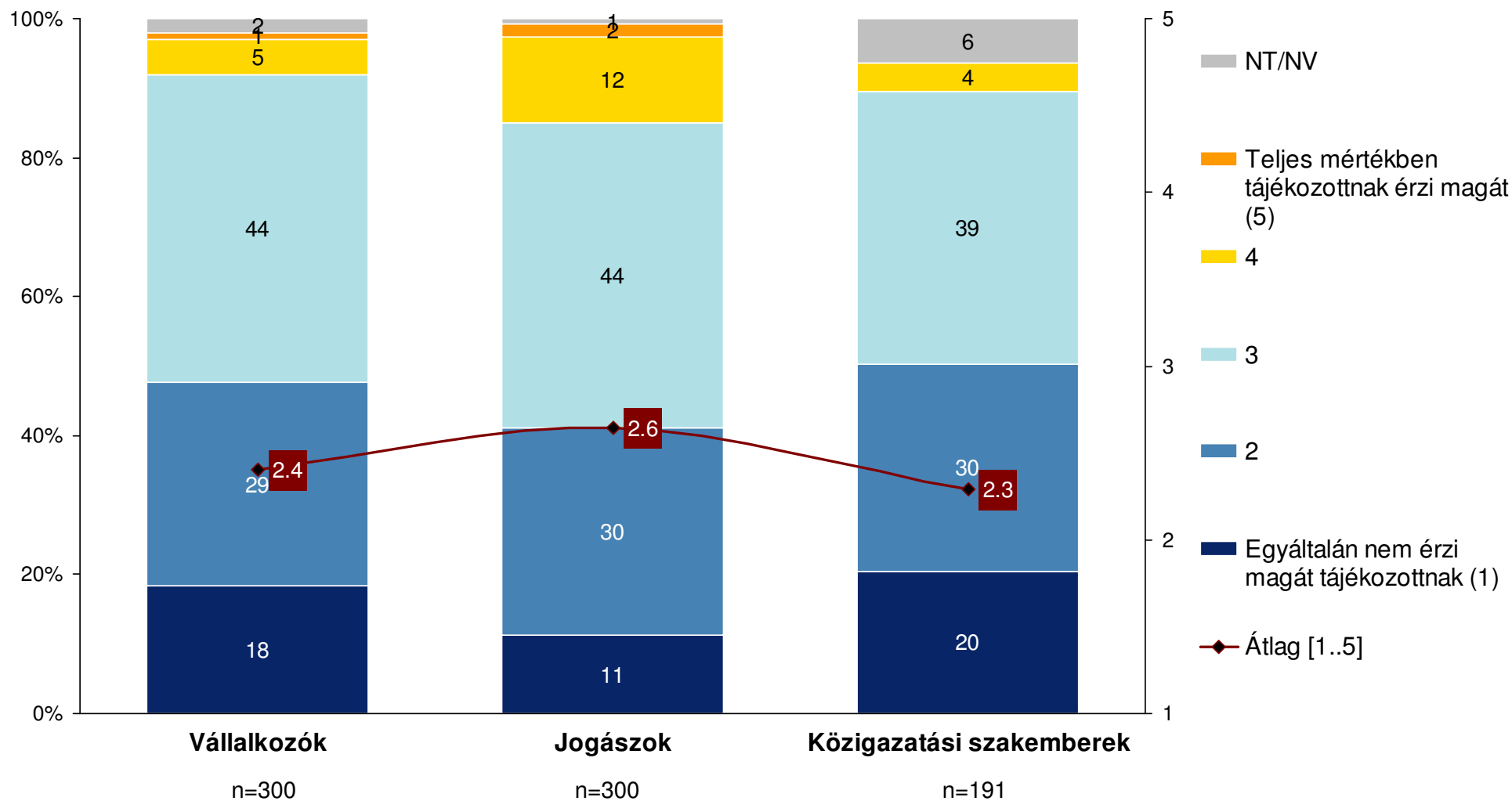

* A jogászoknak a korábbi hullámokkal megegyezően nem tettük fel ezt a kérdést

NA A korábbi felmérésekben nem szerepelt ez a célcsoport

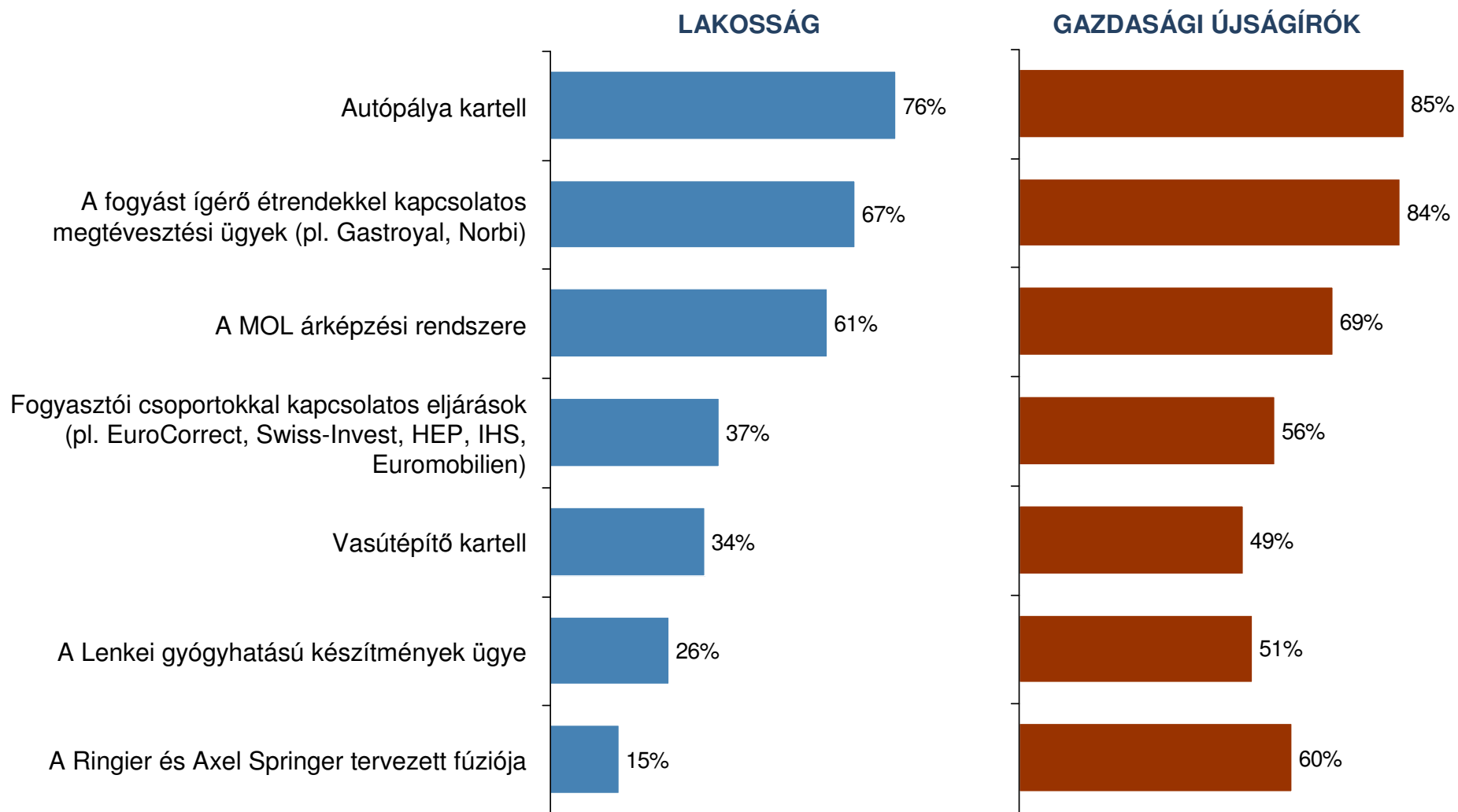
Tájékozottság a GVH-val kapcsolatban

Mennyire érzi Ön tájékozottnak magát a GVH munkájával, hatáskörével, feladataival kapcsolatban?

A GVH ügyeinek ismertsége

A következők közül mely ügyek kapcsán hallott Ön a GVH munkájáról? (Az „igen” válaszok aránya)

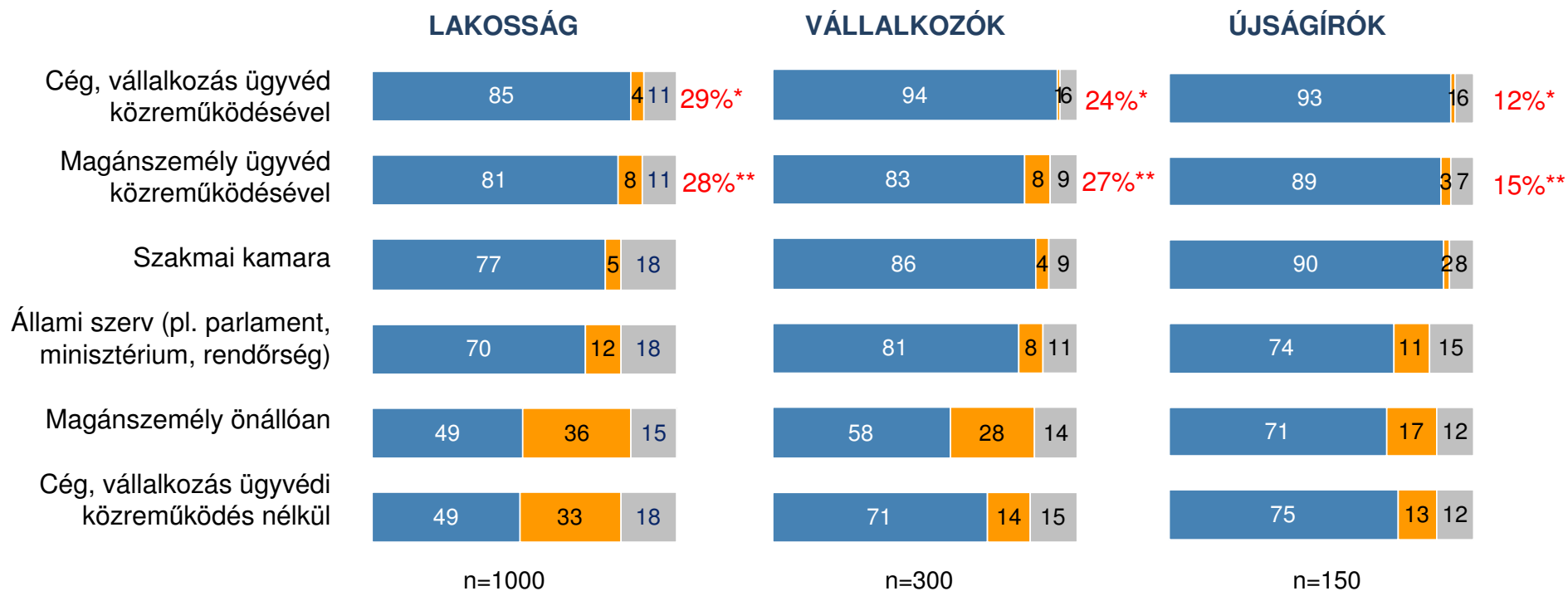

Bázis: aki találkozott a GVH nevével az elmúlt hónapokban, n=274

Bázis: aki hallott már a GVH-ról, n=148

Kapcsolatfelvétel a GVH-val panasz, észrevétel esetén

Véleménye szerint ki fordulhat a GVH-hoz panasszal, észrevétellel? Fordulhat-e a GVH-hoz ...?

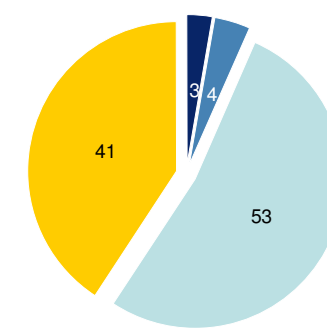
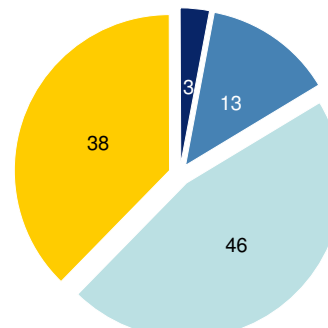
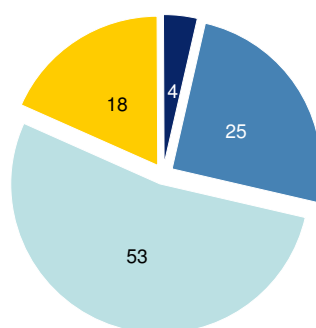

* Akik szerint cég, vállalkozás csak ügyvéd közreműködésével fordulhat a GVH-hoz

** Akik szerint magánszemély csak ügyvéd közreműködésével fordulhat a GVH-hoz

Igen Nem NT/NV

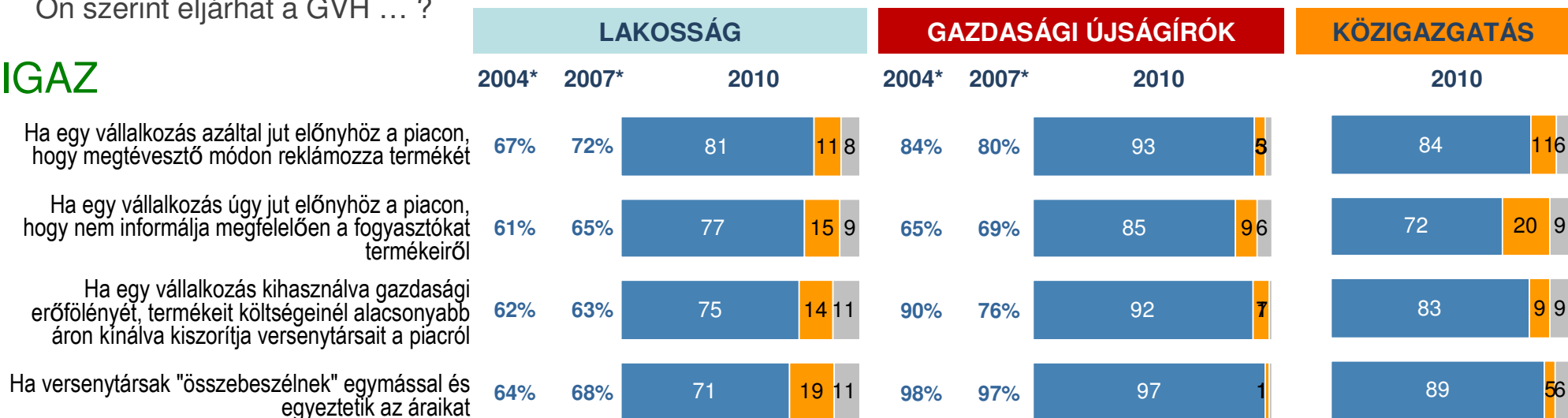
- Nincs helyes válasz
- 1-3 helyes válasz
- 4-5 helyes válasz
- 6 helyes válasz (mindenki fordulhat a GVH-hoz)

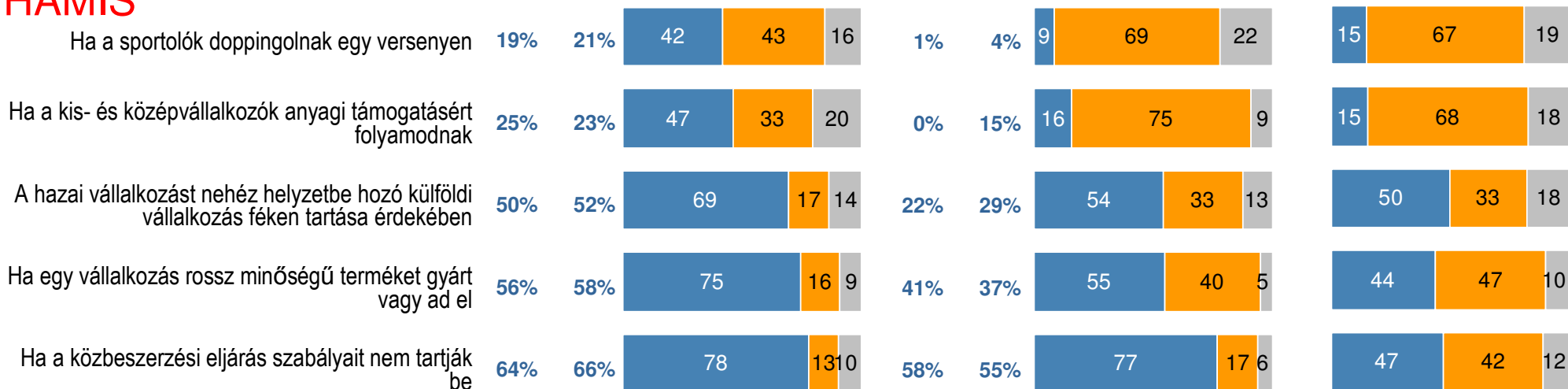
A GVH „hatásköre”

Ön szerint eljárhat a GVH ... ?

IGAZ

HAMIS

*Igen válaszok aránya

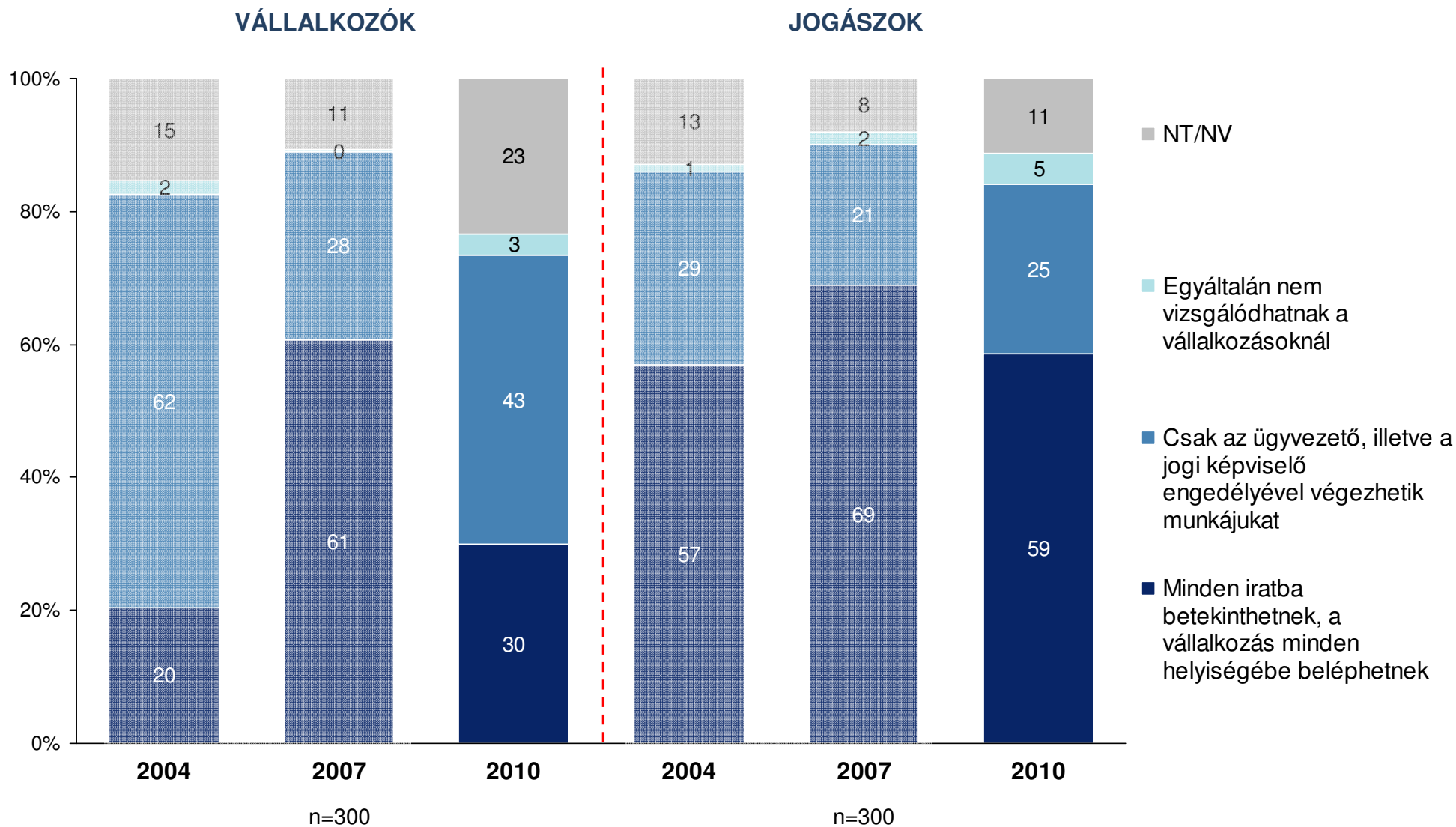
Igen

Nem

NT/NV

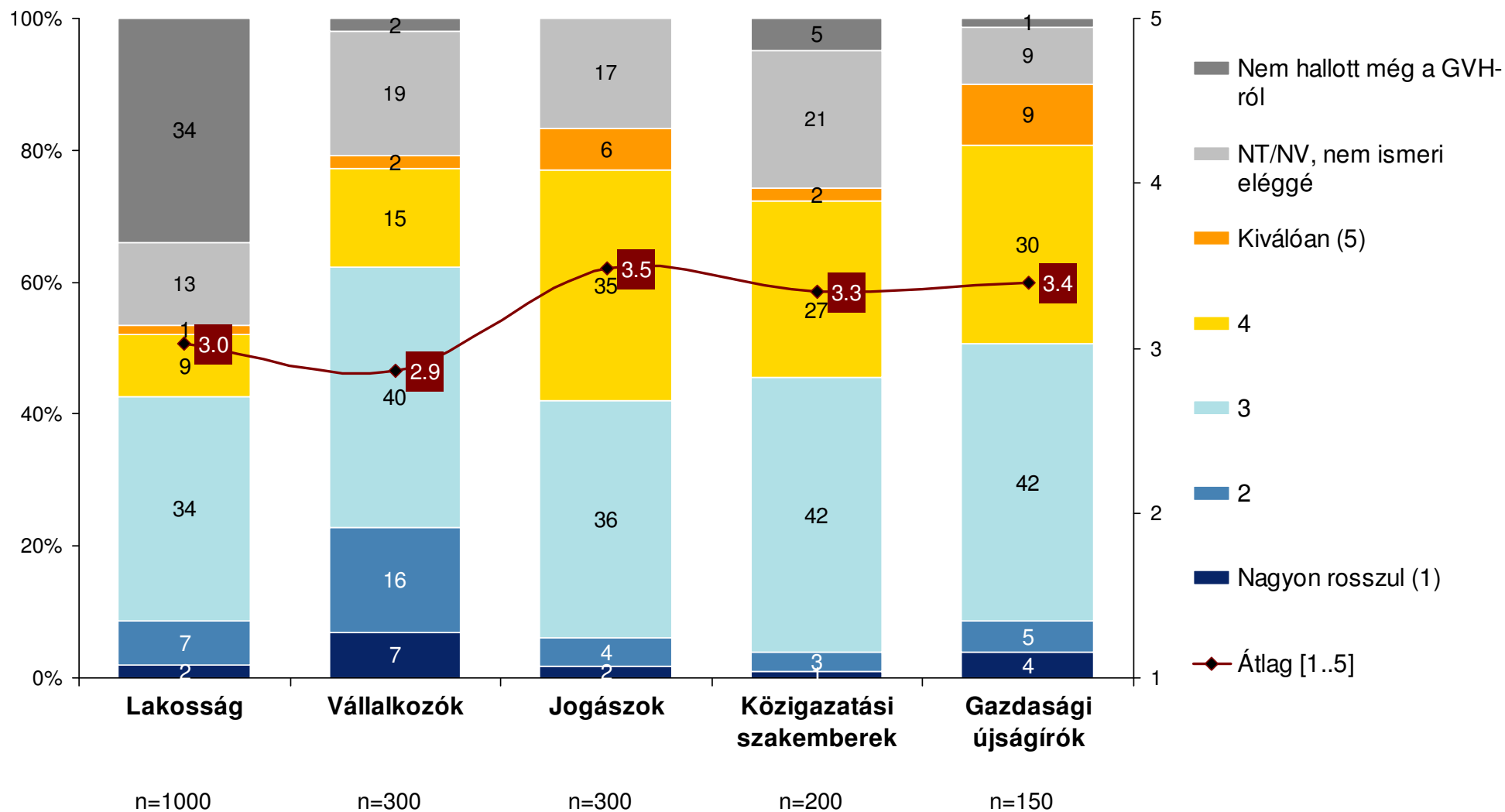
A GVH vizsgálóinak jogosultságai

Ön szerint milyen jogosultságai vannak a GVH vizsgálóinak?

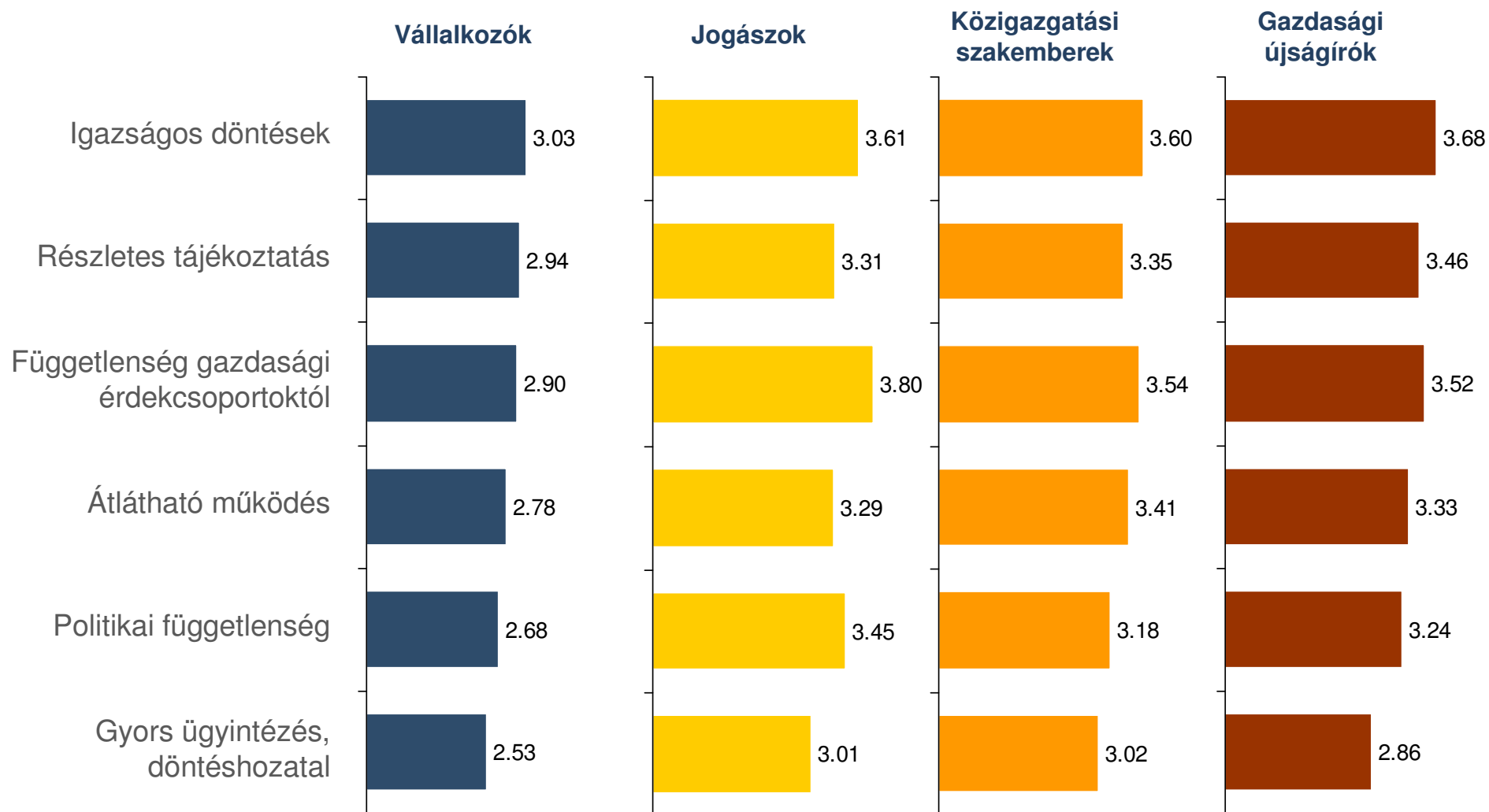
A GVH munkájának megítélése I.

Az Ön megítélése szerint hogyan végzi a GVH a munkáját?

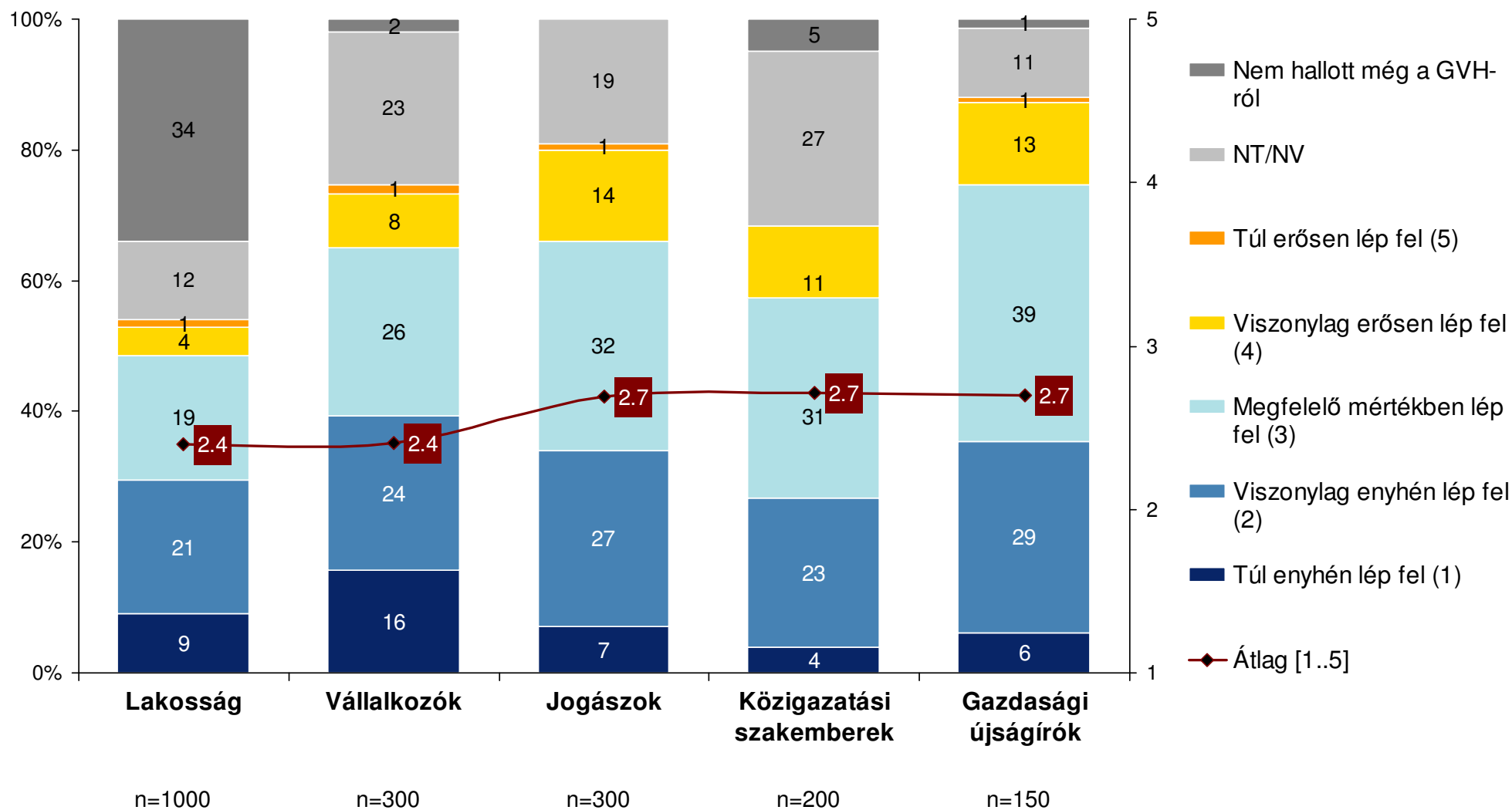
A GVH munkájának megítélése II.

Ön szerint mennyire jellemzők a következő állítások a GVH-ra? (Átlagok 1-5-ig; 1=egyáltalán nem jellemző, 5=nagyon jellemző)

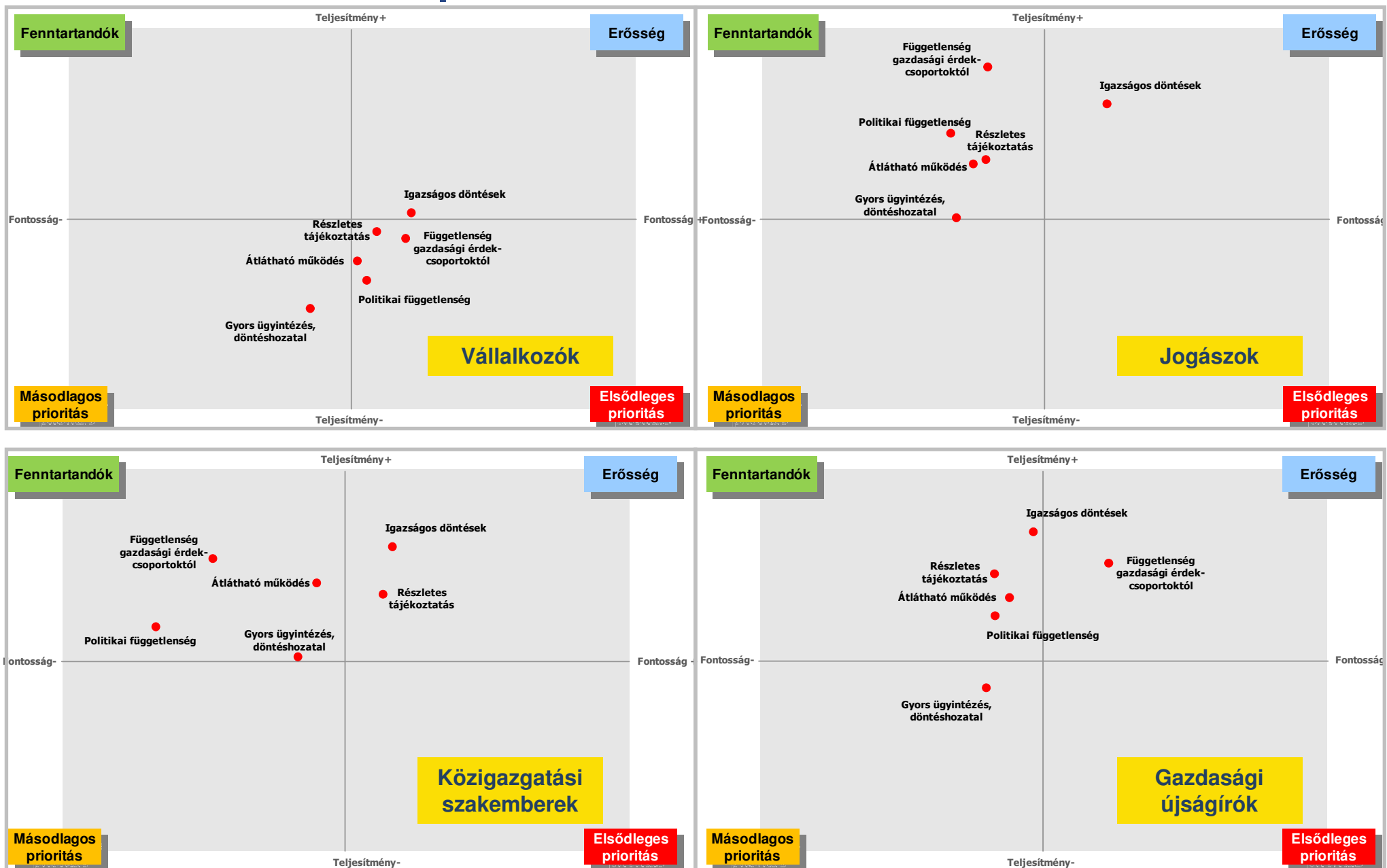

A GVH munkájának megítélése III.

Kérem, értékelje a GVH-t a megbüntetett vállalatok száma és a büntetések mértéke alapján. Ön szerint a GVH...?

A GVH imázs térképe

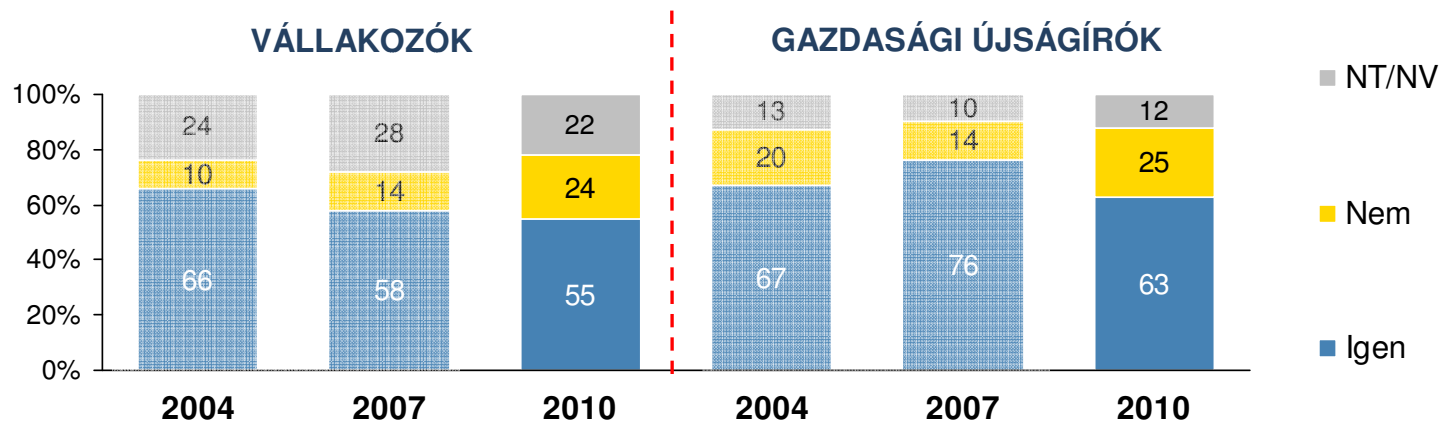
Fontosság = az általános megítélés és az egyes imázs attribútumok közötti korrelációs együttható

IV. Az EU tagság hatása a versenyszabályozásra

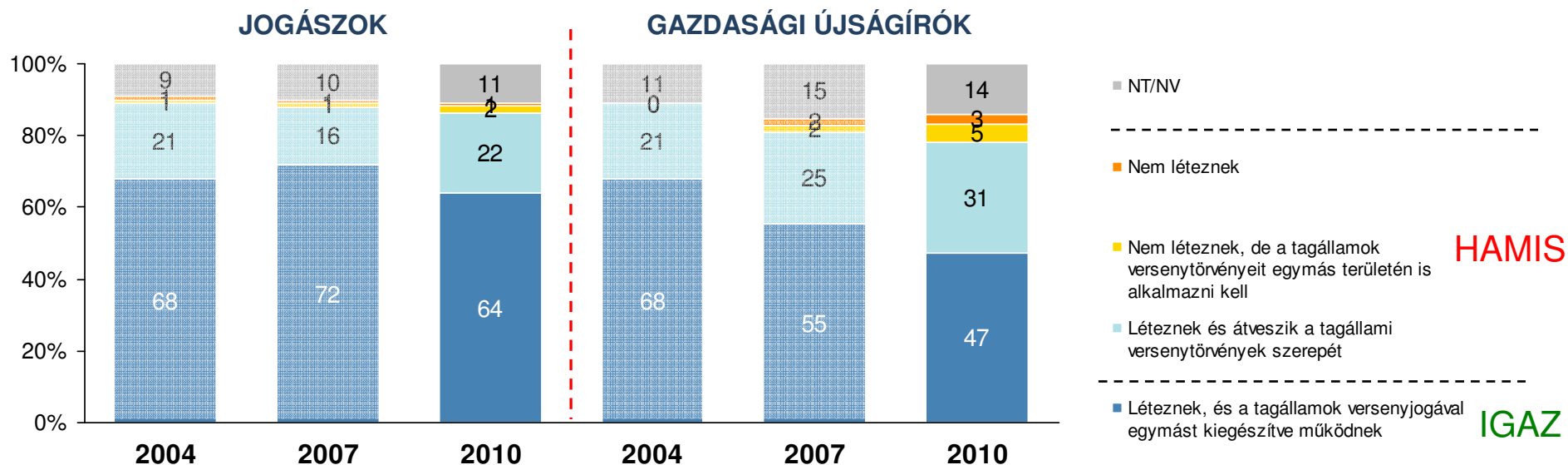
- A magyar versenyjog és az EU

A magyar versenyjog és az EU I.

Ön szerint az Európai Bizottságnak van joga eljárni bizonyos magyar versenyjogsértések esetén, a magyar vállalkozásokkal kapcsolatban?

Tudomása szerint Európai Uniói szinten is léteznek a versenytörvényhez hasonló szabályok?

HAMIS

IGAZ

A magyar versenyjog és az EU II.

Ön szerint igazak vagy hamisak a következő állítások?

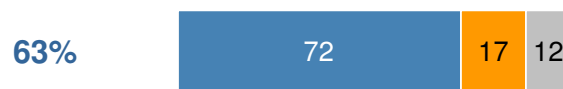
IGAZ

Az Európai Bizottság a tagállamokban, így Magyarországon is vizsgálhat kartellügyeket

JOGÁSZOK

A GVH nemcsak a magyar versenytörvény, de az EU versenyszabályai alapján is eljárhat

HAMIS

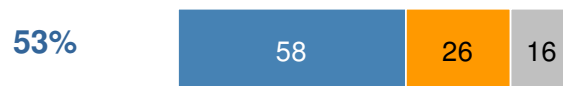
A közösségi versenyjog hatálya csak a multinacionális cégekre terjed ki

A magyar vállalatok összefonódásait a GVH-nál kell engedélyeztetni, a legalább részben külföldi tulajdonú vállalatokét az Európai Bizottságnál

A GVH határozatait meg lehet támadni az Európai Bíróságnál

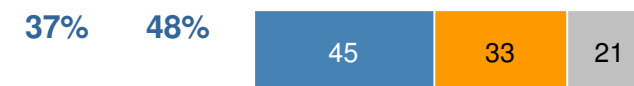
*Igen válaszok aránya

Igen

Nem

NT/NV

GAZDASÁGI ÚJSÁGÍRÓK

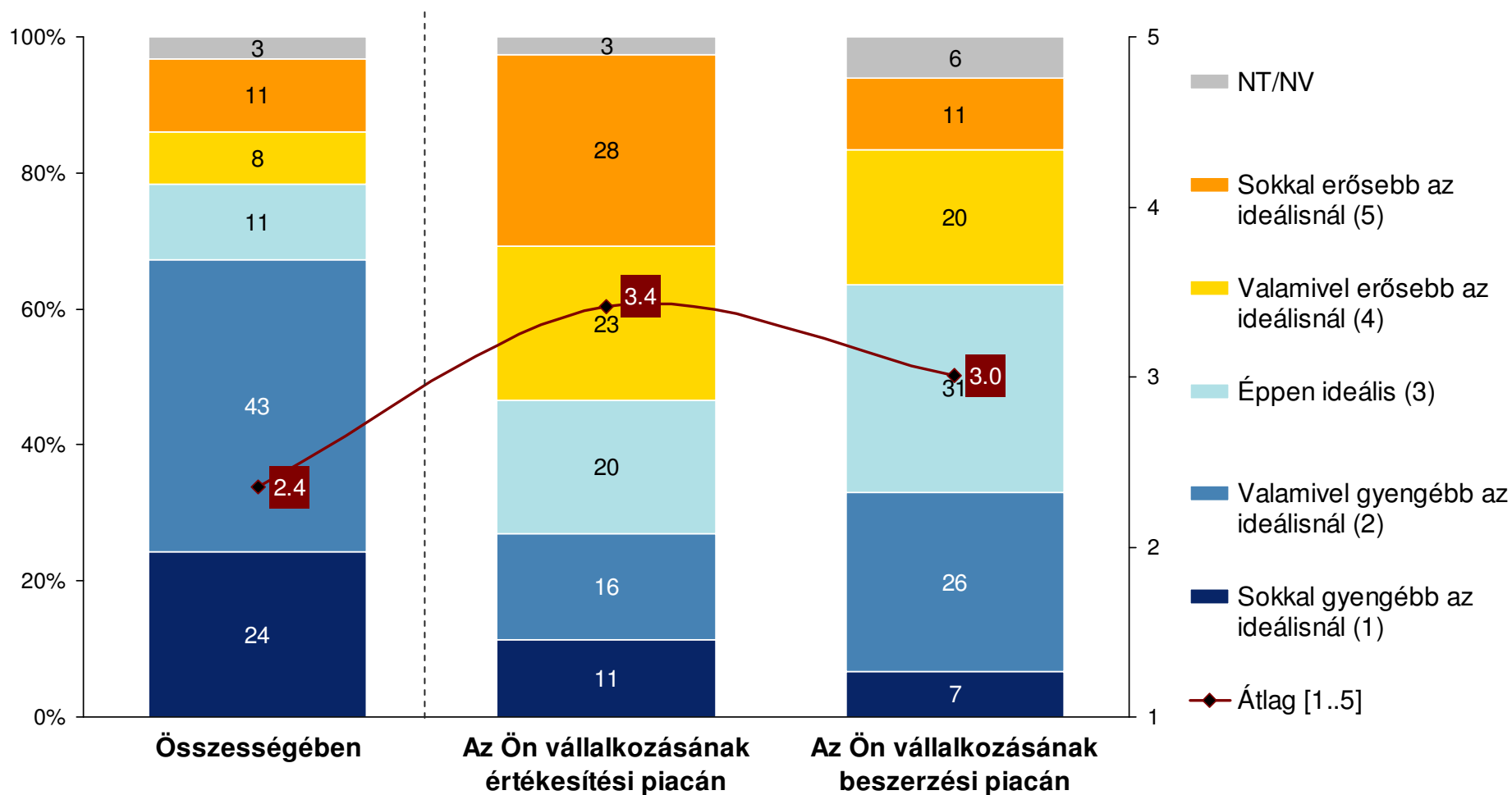

V. CÉLCSOPORT SPECIFIKUS TÉMAKÖRÖK

VÁLLALKOZÁSOK VEZETŐI

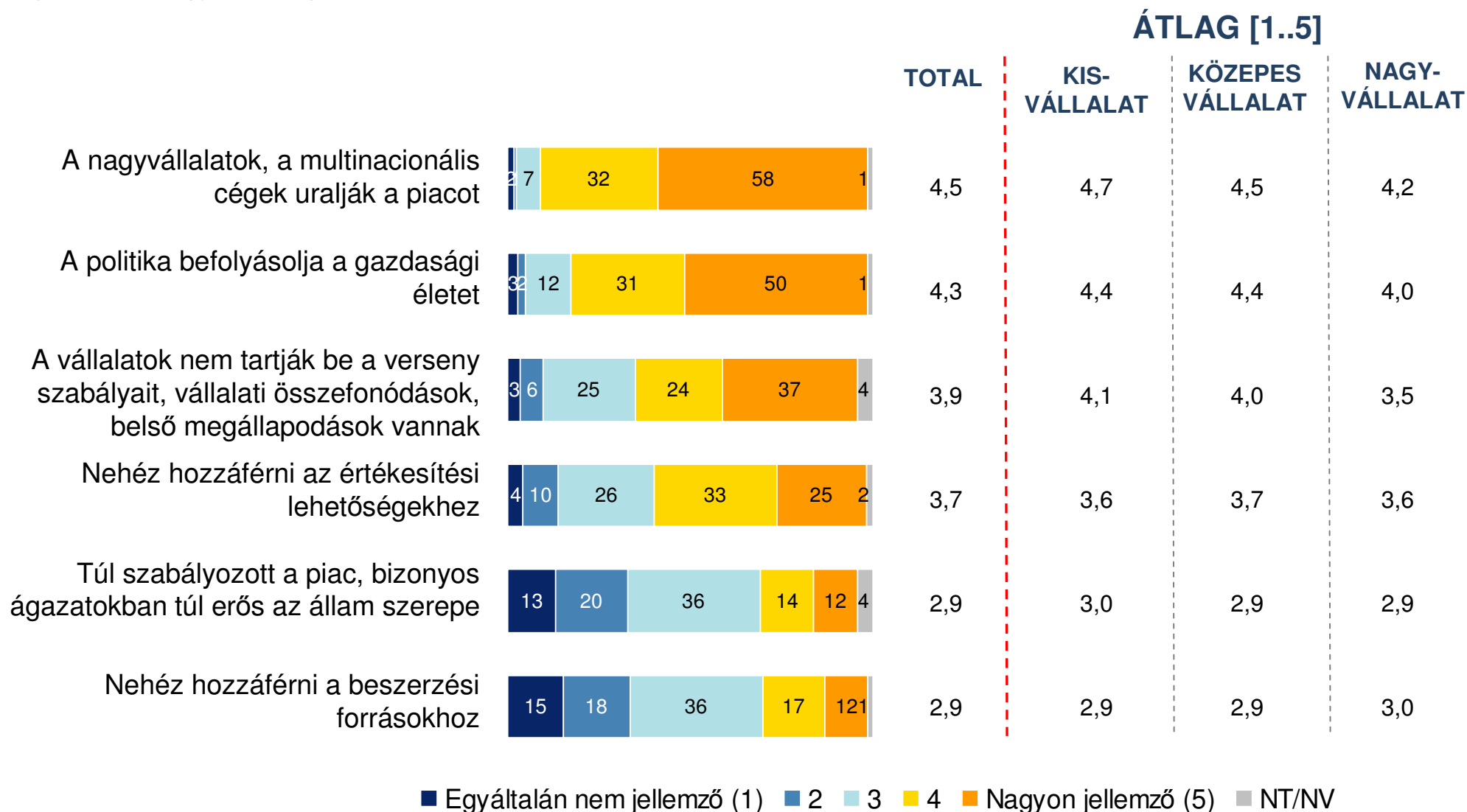
A verseny erőssége összességében, az értékesítési- és a beszerzési piacon

Vásárlóként Ön személy szerint hogy érzi, milyen mértékű a gazdasági verseny a mai Magyarországon az ideálishoz képest ...? Az ideálishoz képest, Ön szerint milyen mértékű a gazdasági verseny ...?

A versennyel kapcsolatos problémák

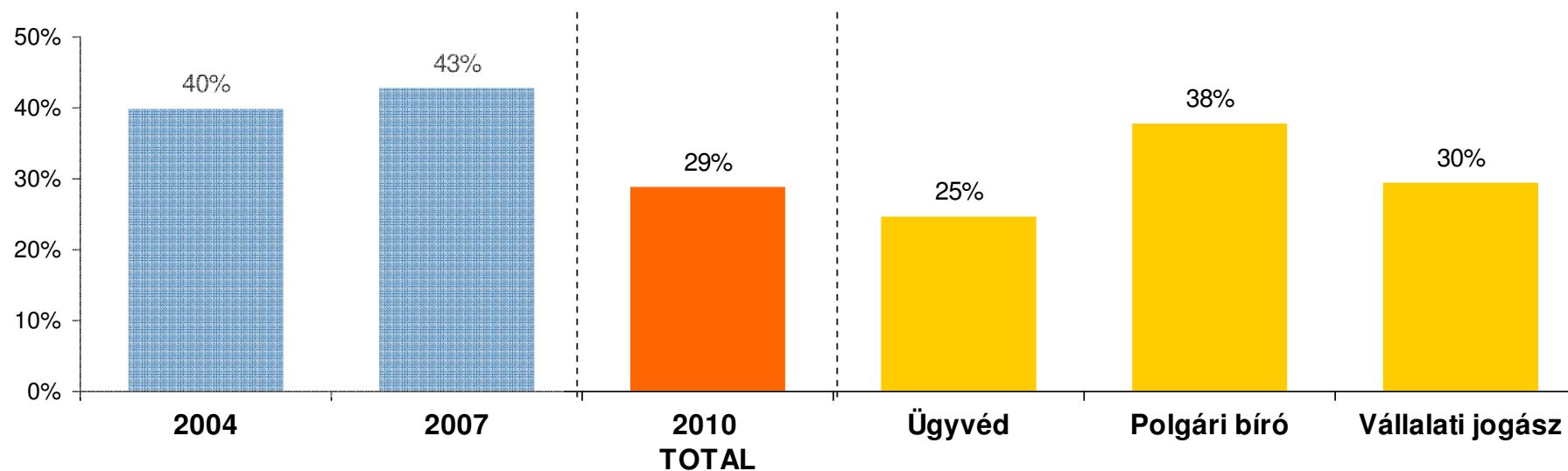
Felolvasok néhány versennyel kapcsolatos problémát. Kérem, mondja meg mindegyikről, hogy Ön szerint mennyire jellemző Magyarországra.

JOGÁSZOK

A Versenytörvény iránti érdeklődés

Igényelné-e, hogy jobban megismerhesse a Versenytörvényt? (Az „igen” válaszok aránya)

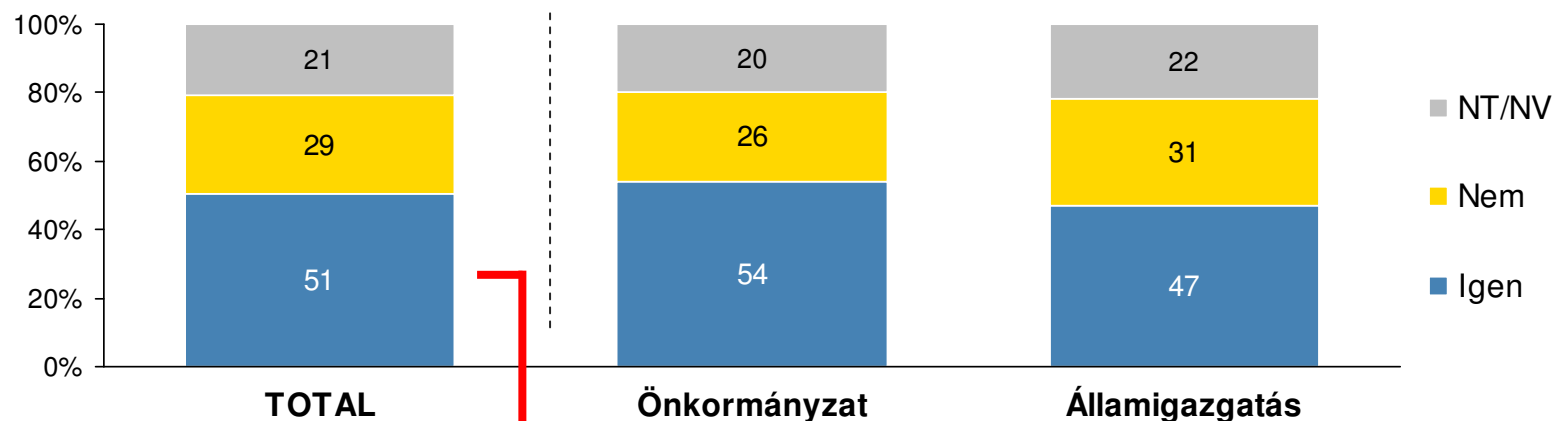
Ön szerint hova fordulhat, ha többet akar megtudni a Versenytörvényről? (A LEGGYAKRABBAN EMLÍTETT FORRÁSOK)

	TOTAL 2010	ÜGYVÉD	POLGÁRI BÍRÓ	VÁLLALATI JOGÁSZ
Jogtárak, jogesetgyűjtemények	42	41	52	40
GVH /Versenyhivatal (általában)	35	35	26	38
GVH honlapja	20	17	26	21
Internet	19	18	10	22

KÖZIGAZGATÁSI SZAKEMBEREK

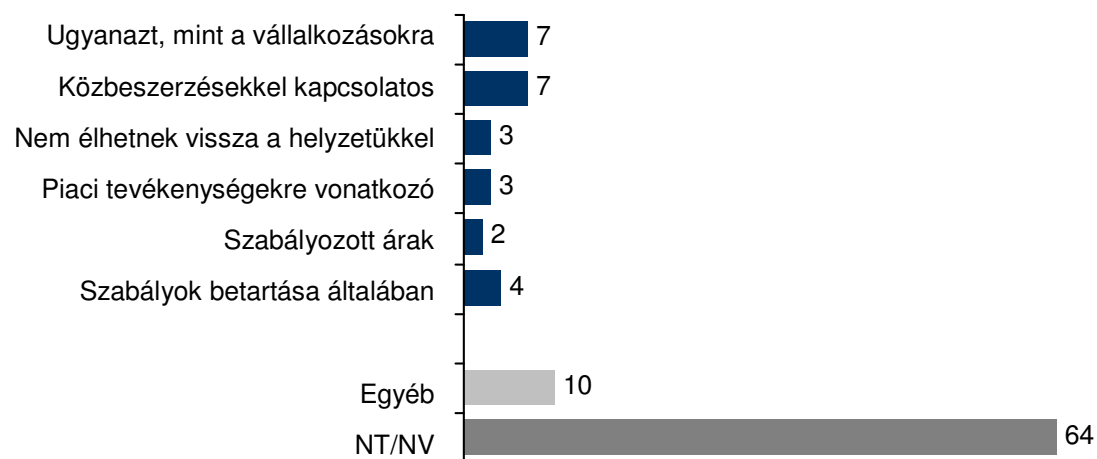
A Versenytörvény és az állami szervek

Ön szerint tartalmaz előírásokat a Versenytörvény az állami szervekre vonatkozóan is?

Bázis: teljes minta, n=200

Milyen előírásokat tartalmaz Ön szerint a Versenytörvény az állami szervekre vonatkozóan?

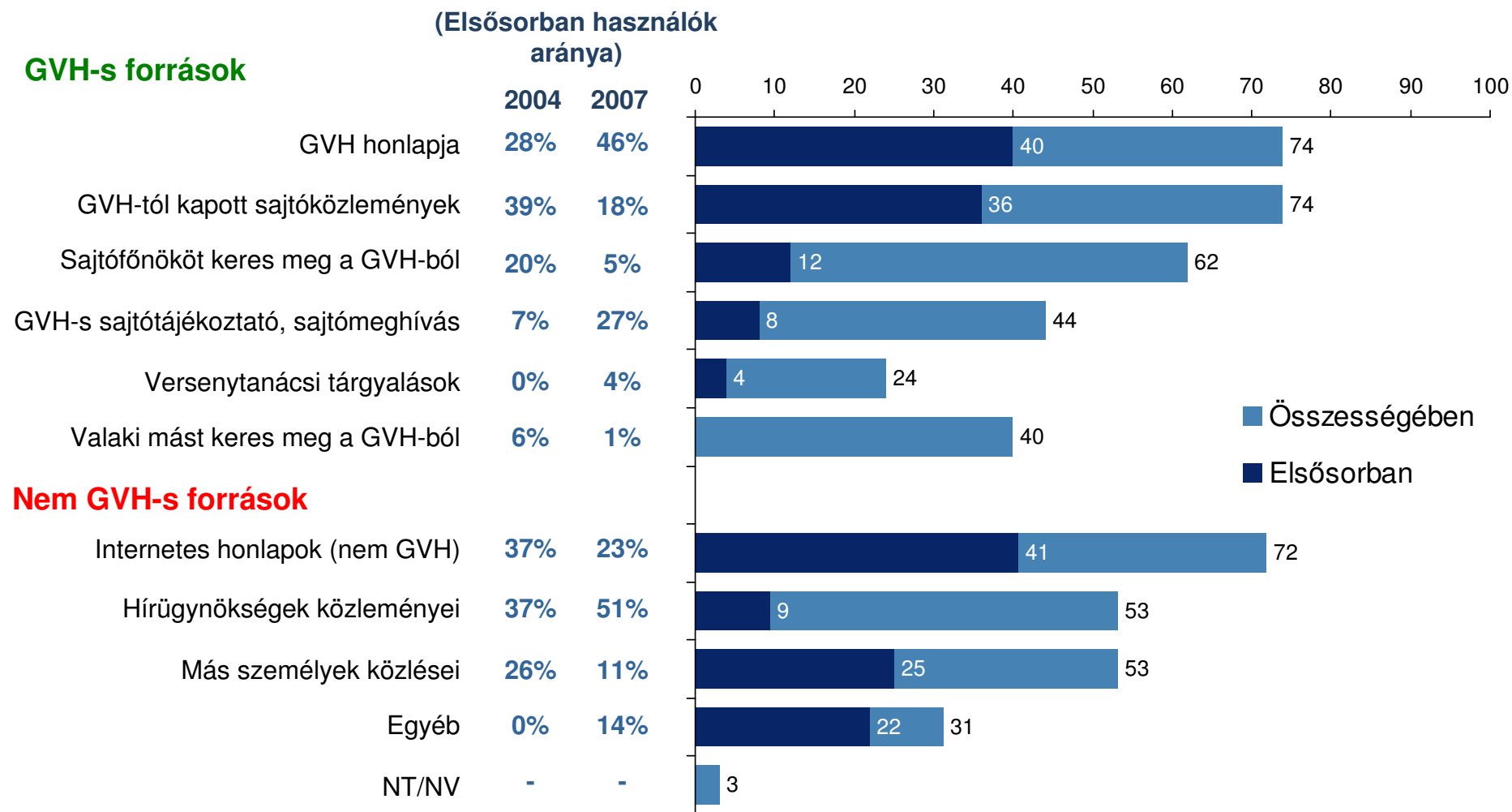

Bázis: Akik szerint az állami szervekre vonatkozik a Versenytörvény, n=101

GAZDASÁGI ÚJSÁGÍRÓK

Az újságírók forrásai

Melyik GVH-s / nem GVH-s információforrást használja Ön elsősorban? És milyen GVH-s / nem GVH-s információforrásokat használ még?

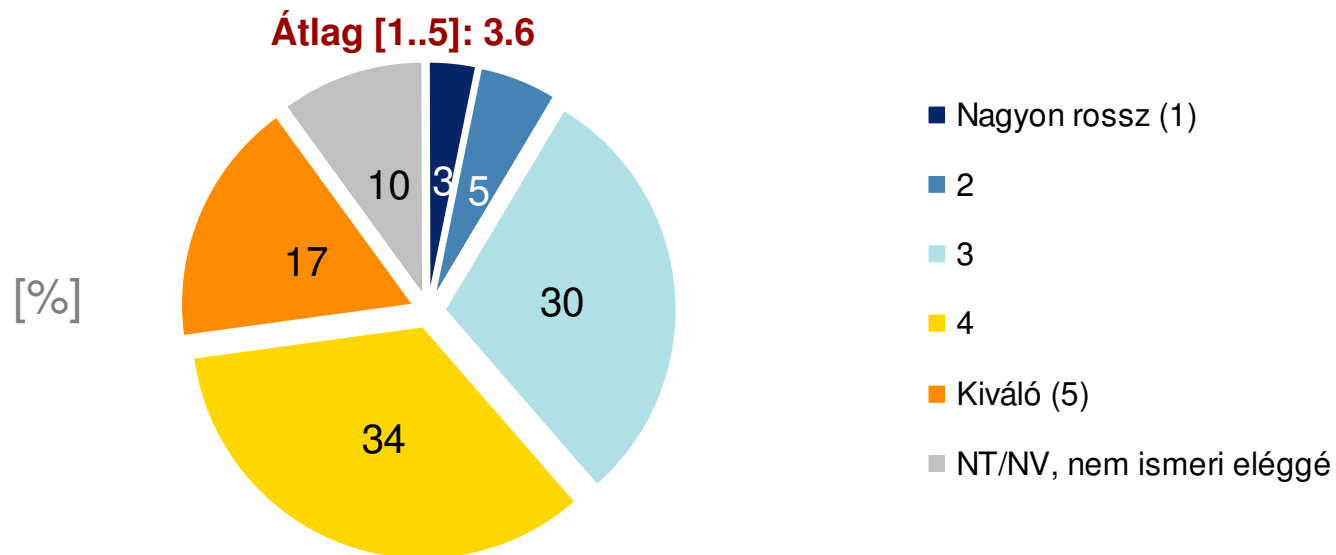

Bázis: Akik használtak GVH-s forrást, n=50

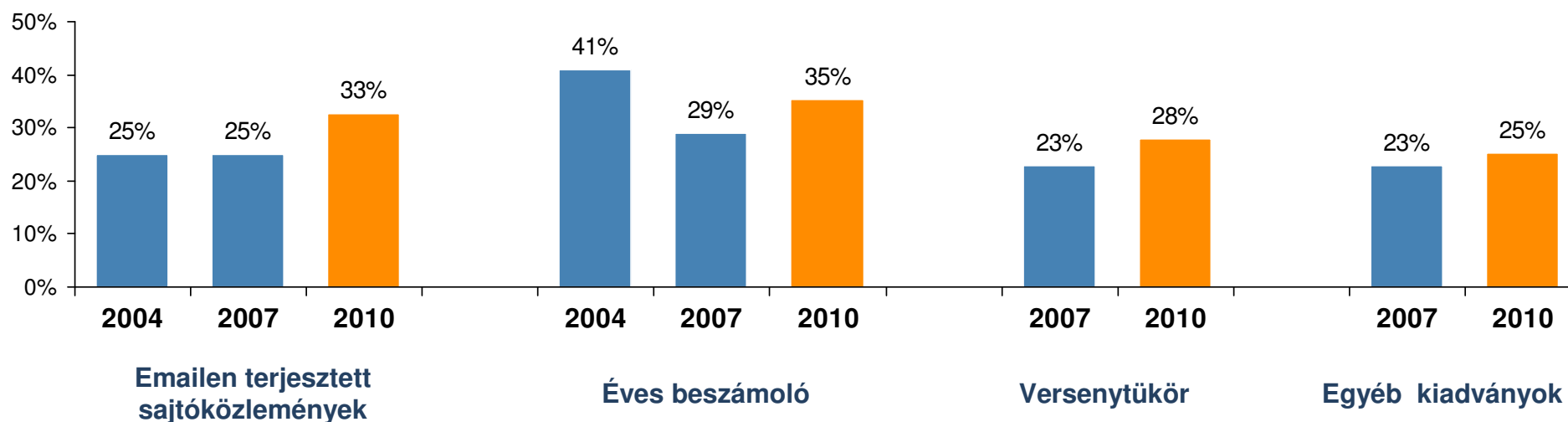
Bázis: Akik használtak nem GVH-s forrást, n=32

Sajtókapcsolatok a GVH-val

Hogyan értékelné Ön a GVH munkáját a sajtókapcsolatok terén?

Megkapja-e Ön a GVH e-mailen terjesztett sajtóközleményeit? Találkozott már a GVH éves beszámolójával / Versenytükör c. kiadványával / egyéb kiadványával? (Az „igen” válaszok aránya)

Köszönjük a figyelmet!